konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

دهم انسانی

۲۱ دی ۱۴۰۳

دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

یک منبع مناسب برای آزمون ۲۸ دی: کارنامه‌ی اشتباهات

به صفحه‌ی شخصی خود در سایت کانون بروید و از جعبه‌ابزار کارنامه، کارنامه‌ی اشتباهات خودتان را ببینید. شما می‌توانید اشتباهات خود را به دو طریق دریافت کنید؛ یکی آزمون‌محور و دیگری درس‌محور! اشتباهات شما بهترین معلم شما هستند و می‌توانید در این بازه‌ی یک هفته‌ای اشتباهات خود را در آزمون‌هایی که تاکنون داده‌اید و تعدادشان محدود است، دوباره تمرین کنید.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهانبخش، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، سعید کرمی
علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب جامع
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فرهاد منوچهری
عربی، زبان قرآن (۱)	ابوطالب درانی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، مصطفی قدیمی‌فرد، افشین کرمیان‌فرد، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، اقبال مرادی
منطق	جواد پاکدل، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی، مرضیه محمدی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، سپیده فتح‌الهی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سید عارف خبیری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	حسن اصحابی	حسن اصحابی	الهام محمدی	سید عارف خبیری، امیررضا کرمی‌پور امیرمحمد قلعه‌کاهی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، ملیکا ذاکری	زهرا زارع، زهرا قصری امیررضا کرمی‌پور	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	ساغر اسفهبدی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	امیررضا کرمی‌پور	عطیه محلوجی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی	سمیرا معروف، امیرمحمد قلعه‌کاهی متین شاملی	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	تینا شمسی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	**زهرا دامیار**
مسئول دفترچه	**مهدیه ملاصالحی**
مستندسازی	**مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور**
حروف‌چین و صفحه‌آرا	**زهرا تاجیک**
ناظر چاپ	**سوران نعیمی**

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آزمون ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

دهـــم انسانـــی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شمارهٔ سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱)– سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان‌گر نهایی مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفترچهٔ شماره (۱)

اختصاصی

آزمون ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

تعداد سؤال: ۴۰ — مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شمارهٔ سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱)– سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ریاضی و آمار (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تابع
مفهوم تابع، ضابطهٔ جبری تابع، نمودار تابع خطی
صفحه‌های ۳۹ تا ۶۲

۱- اگر رابطهٔ f تابع باشد، در این صورت حاصل $x^{۲}+y^{۲}$ کدام است؟ نهایی

$$f=\{(۲,x+y),(۲,۴),(۵,۲),(۳,۴),(۵,x-y)\}$$

۱) ۴
۲) ۵
۳) ۷
۴) ۱۰

۲- اگر رابطهٔ زیر، یک تابع باشد، $۲n-m$ چند برابر $\frac{n-m}{۲}$ است؟

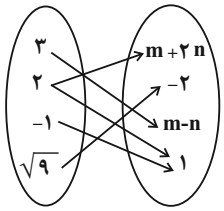

۱) ۳
۲) $\frac{۱}{۳}$
۳) $\frac{۳}{۲}$
۴) $\frac{۲}{۳}$

۳- اگر اختلاف ریشه‌های معادلهٔ $\frac{۲}{۳}x^{۲}+(m+۱)x+۶=۰$ برابر صفر باشد، آنگاه رابطهٔ $A=\{(x,y)\mid x,y\in Z,|x|+|y|=m\}$ شامل چند زوج مرتب است؟

۱) ۸
۲) ۱۰
۳) ۱۲
۴) ۱۴

۴- تابع f به هر عدد حقیقی، پنج برابر مکعب همان عدد، منهای ۲ را نسبت می‌دهد. تابع f کدام است؟ نهایی

۱) $f:IR\to IR$, $f(x)=۵(x-۲)^{۳}$
۲) $f:IR\to IR$, $f(x)=۵\sqrt[۳]{x-۲}$
۳) $f:IR\to IR$, $f(x)=۵x^{۳}-۲$
۴) $f:IR\to IR$, $f(x)=۵\sqrt[۳]{x}-۲$

۵- نمودار تابع f به شکل زیر است. چند عدد صحیح هم در دامنه و هم در بُرد تابع قرار دارند؟

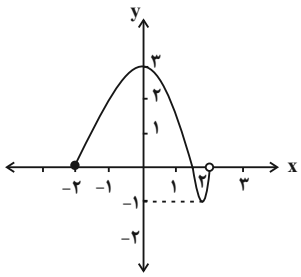

۱) ۲
۲) ۳
۳) ۴
۴) ۵

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۶- با توجه به ضابطهٔ تابع داده شده در زیر، حاصل $a+b-c$ کدام است؟

$$\begin{cases} f: A \to B \\ f(x) = \dfrac{\sqrt{x+۲}}{x-۱} \end{cases}$$

x	−۱	b	۷
f(x)	a	۰	c

۱) −۱ ۲) −۲ ۳) −۳ ۴) −۴

۷- اگر $f(x) = ۳x+۲-۳f(۲)$ باشد، مقدار $f(-۲)$ کدام است؟

۱) +۲ ۲) −۲

۳) +۱۰ ۴) −۱۰

۸- اگر دامنهٔ تابع $f(x) = \dfrac{۲x+۳}{x+۲}$ به‌صورت $D_f = \{-۳,-۱,a\}$ و مجموع اعضای بُرد آن برابر با ۶/۵ باشد، مقدار $f(\dfrac{a+۱}{۲})$ کدام است؟

۱) صفر ۲) −۱۲

۳) $\dfrac{۱}{۴}$ ۴) $\dfrac{۱۲}{۷}$

۹- نمودار یک تابع خطی از مبدأ می‌گذرد و $f(۲) = ۷$ است. در این صورت اختلاف $f(۰/۱)$ و $f(-۰/۱)$ کدام است؟

نهایی

۱) صفر ۲) ۰/۷

۳) $\dfrac{۷}{۲۰}$ ۴) ۱/۴

۱۰- کدام گزینه می‌تواند نمودار تابع $f(x) = ۲x-۴$ باشد؟

۱) 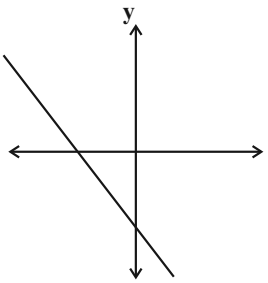

۲) 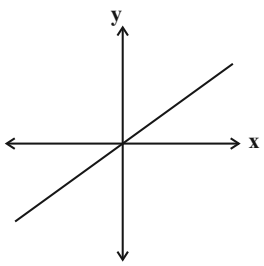

۳) 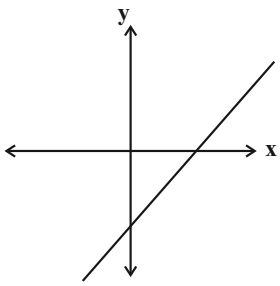

۴) 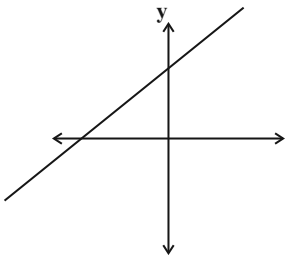

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

علوم و فنون ادبی (۱)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

تاریخ‌ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیهٔ هجری، هماهنگی پاره‌های کلام، سجع و انواع آن + کارگاه تحلیل فصل ۲
صفحه‌های ۳۸ تا ۵۸

۱۱- چه تعداد از موارد زیر دربارهٔ تاریخ ادبیات سه قرن اول هجری صحیح نیست؟

الف) زبان فارسی دری در دورهٔ صفاریان، به عنوان زبان رسمی انتخاب شد.

ب) پس از سقوط دولت ساسانی، ایرانیان به علت از دست رفتن استقلال سیاسی به فعالیت‌های علمی و ادبی خود پایان دادند.

ج) یعقوب لیث صفاری اجازهٔ ورود زبان عربی به دستگاه حکومت را نداد.

د) در نیمهٔ قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل صفاری و پس از آن دولت مستقل طاهری، روی کار آمد.

۱) صفر ۲) یک ۳) دو ۴) سه

۱۲- در کدام گزینه به‌ترتیب رایج‌ترین انواع شعر و موضوعات نثر در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم، صحیح آمده است؟ نهایی

۱) حماسی ـ مدحی ـ غنایی / ملی ـ حماسی ـ اجتماعی

۲) مدحی ـ حماسی ـ غنایی / حماسی ـ ملی ـ تاریخی

۳) تعلیمی ـ اجتماعی ـ تاریخی / حماسی ـ مدحی ـ تاریخی

۴) مدحی ـ حماسی ـ غنایی / حماسی ـ سیاسی ـ ملی

۱۳- عبارات زیر به‌ترتیب معرّف کدام آثار هستند؟ نهایی

الف) این کتاب در واقع برگردان فارسی کتاب «تاریخ الرّسل و الملوک» است.

ب) در قرن چهارم توسط عده‌ای از دانشوران خراسان، دربارهٔ تاریخ گذشتهٔ ایران نوشته شد.

ج) اصل تفسیر را «محمدبن‌جریر طبری» به عربی نوشت، اما جمعی از دانشوران آن زمان، آن را به پارسی برگرداندند.

۱) تاریخ بلعمی ـ شاهنامهٔ ابومنصوری ـ تاریخ الرّسل و الملوک

۲) تاریخ بلعمی ـ تاریخ الرّسل و الملوک ـ ترجمهٔ تفسیر طبری

۳) شاهنامهٔ ابومنصوری ـ تاریخ الرّسل و الملوک ـ تاریخ بلعمی

۴) تاریخ بلعمی ـ شاهنامهٔ ابومنصوری ـ ترجمهٔ تفسیر طبری

۱۴- کدام مصراع دارای کمترین هجای بلند است؟ (هجاهای کشیده را یک هجای بلند و یک هجای کوتاه بشمارید.)

۱) گل سیراب که از آتش دل تشنه لب است ۲) اگر با من نمی‌سازی مسوزم

۳) سزد گر نهی مرهمی از وصالش ۴) نقد صد دل بایدم در هر زمانی

۱۵- واژهٔ کدام گزینه برای کامل‌شدن بیت زیر مناسب است؟

«عدل به ایام تو ... گرفت روز به خورشید، درفشان شود»

۱) بی‌تابی ۲) ساعات ۳) رونق ۴) ماه

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۶- تعداد هجای کوتاه در کدام بیت متفاوت است؟

۱) من که با مویی بـه قـوّت برنیـایم ای عجـب / بـا یکـی افتـاده‌ام کـو بُگسـلد زنجیـر را

۲) هر پارسا را کآن صنم در پیش مسجد بگذرد / چشمش بر ابرو افکند باطـل کنـد محـراب را

۳) سرمسـت درآمـد از درم دوسـت / لـب خنـده‌زنـان چـو غنچـه در پوسـت

۴) که جان‌ها را بهار آورد و ما را روی یـار آورد / ببین کز جمله دولت‌ها کـدام آورد مسـتان را

۱۷- آرایه‌های«سجع، واج‌آرایی، تشخیص، جناس» به‌ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

الف) ز رشک شانه در تابم که بـا کوتـاه‌دسـتی‌هـا / به صد آغوش در بر می‌کشـد آن عنبـرین مـو را

ب) وقتـی دل سـودایی مـی‌رفـت بـه بسـتان‌هـا / بـی‌خویشـتنم کـردی بـوی گـل و ریحـان‌هـا

ج) پسـتهٔ شـور شـکرافشـانش / شـور در تنـگ شـکر انـدازد

د) بیگانـه رحمـت آورد بـر زحمـت دل مـا / کـی آن قـدر تطـاول بـا آشـنا تـوان کـرد

هـ) ده روزه مهر گـردون، افسـانه اسـت و افسـون / نیکـی بـه جـای یـاران فرصـت شـمار یـارا

۱) «ب»، «د»، «ج»، «هـ» ۲) «هـ»، «ج»، «د»، «الف»

۳) «د»، «ج»، «الف»، «ب» ۴) «هـ»، «ج»، «الف»، «د»

۱۸- «سجع» در کدام گزینه یافت می‌شود؟

نهایی

۱) از گل بستان، بقیتی مانده بود که کتاب گلستان تمام شد.

۲) الهی اگر کاسنی تلخست از بوستان است.

۳) مال از بهرِ آسایش عمر است، نه عمر از بهرِ گرد کردن مال.

۴) چنان شنیدم که پارسازاده‌ای را نعمت بی‌کران از ترکهٔ عمان به دست افتاد.

۱۹- در مورد رباعی زیر، همهٔ گزینه‌ها درست‌اند؛ به‌جز ... .

«این کـوزه چـو مـن عاشـق زاری بـوده اسـت / در بنـد سـر زلـف نگـاری بـوده اسـت

ایـن دسـته کـه بـر گـردن او مـی‌بینـی / دستی است که بر گردن یـاری بـوده اسـت»

۱) موضوع این رباعی به آفرینش انسان از خاک اشاره دارد.

۲) در بیت اوّل، «کوزه» مشبّه و «من» مشبّه‌به است.

۳) در این رباعی «سجع» وجود ندارد ولی «واژه‌آرایی» به چشم می‌خورد.

۴)«هـ» در واژگان «کوزه» و «دسته» صامت به‌شمار می‌آید.

۲۰- در کدام گزینه سجع در جایگاه بخشی از طرفین تشبیه به کار رفته است؟

۱) هنر چشمهٔ زاینده است و دولت پاینده.

۲) عروس فکر من از بی‌جمالی سر برنیارد و دیدهٔ یأس از پشت پای خجالت برندارد.

۳) دفتر شکایت باز کرده و ذمّ توانگران آغاز کرده.

۴) گوهر اگر در خلاب افتد همچنان نفیس است و غبار اگر به فلک رسد همان خسیس.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»

۲۱- در کدام عبارات، ویژگی‌های زبان پهلوی آمده است؟

نهایی

الف) در زمان اشکانیان و در شمال و شمال شرقی ایران رواج داشته است.

ب) اغلب آثار ادبی پهلوی شفاهی بوده و به کتابت در نیامده است.

ج) از این زبان، ترجمهٔ عربی و فارسی «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» موجود است.

د) در اصل «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» به این زبان است.

هـ) زبان رسمی دوران ساسانی و متعلّق به ناحیهٔ پارس است.

۱) «الف» ـ «ب» ـ «ج» ۲) «الف» ـ «د» ـ «هـ» ۳) «ب» ـ «ج» ـ «د» ۴) «ب» ـ «ج» ـ «هـ»

۲۲- کدام گزینه دربارهٔ تاریخ ادبیات سه قرن اول هجری و قرن‌های چهارم و پنجم نادرست است؟

۱) بعد از صفاریان، دولت‌های سامانی، آل بویه و حکومت‌های کوچک دیگری پدید آمدند و زبان فارسی دری، این امکان را یافت تا به عنوان زبان رسمی شناخته شود و در فضای ادبی، سیاسی و علمی رشد یابد.

۲) امرای سامانی با تأکید بر ضرورت تألیف به زبان فارسی دری و گردآوری تاریخ و روایات گذشتهٔ ایرانی، در برابر خلافت بغداد به هویتی مستقل دست پیدا کردند.

۳) قرن چهارم، دورهٔ طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی چون محمدبن زکریای رازی آغاز شد و با شاعر بی‌نظیری مانند فردوسی پایان یافت.

۴) در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمهٔ متون عربی وارد فارسی دری شد.

۲۳- تعداد هجای کشیده در مقابل کدام بیت، نادرست آمده است؟

۱) چشم بستن شمع‌سان بی‌تاب می‌سازد مرا — ور به رخسارت گشایم آب می‌سازد مرا (۴)

۲) آتش رخسار او نگذاشت در چشمم نمی — با وجود آنکه هر دم آب می‌سازد مرا (۲)

۳) دشمن ناساز را خونین‌جگر دارم به صبر — می‌کنم گل، خار اگر در پیرهن باشد مرا (۳)

۴) قطره تویی بحر تویی لطف تویی قهر تویی — قند تویی زهر تویی بیش میازار مرا (۷)

۲۴- هجاهای مقابل کدام مصراع نادرست است؟

۱) گر دوستان داری بسی ما نیز هم بد نیستیم — **(–U – – / –U – – / –U – – / –U – –)**

۲) خوش آن ساعت نشیند دوست با دوست — **(– – U / – – – U / – – – U)**

۳) مردن اندر کوی عشق از زندگانی خوش‌تر است — **(–U – / – – U – / – – U – / – – U–)**

۴) خرد را به تدبیر توست اقتدا — **(– – U / – – U / – – U / – – U)**

۲۵- علامت هجایی کدام مصراع با «U - - - / U - - - / U - -» هماهنگ نیست؟

نهایی

۱) اگر بیگانگان تشریف بخشند — ۲) چه سوگند خوردی؟ چه دل سخت کردی؟

۳) مرا از بهر دیناری ثنا گفت — ۴) نه دیدن می‌توانم بی‌تأمّل

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶- در هر یک از مصراع‌های ابیات زیر به‌جز ..... « – UU – » دو بار تکرار شده است.

۱) تاب بنفشه می‌دهد طرّهٔ مشک‌سای تو / پردهٔ غنچه می‌درد خندهٔ دل‌گشای تو

۲) تا تو مصوّر شدی در دل یکتای من / جای تصوّر نماند دیگرم اندر ضمیر

۳) اشک دوان هر سحری از دلم آرد خبری / هیچ‌کسی را ز دلم خود خبری می‌نشود

۴) سر که به کشتن بنهی پیش دوست / به که به گشتن بنهی در دیار

۲۷- با توجه به متن زیر همهٔ گزینه‌ها دربارهٔ سجع‌های متن زیر درست‌اند؛ به‌جز ... .

نهایی

«ظالمی را حکایت کنند که هیزم درویشان خریدی به حیف و توانگران را دادی به طرح. تا شبی که آتش مطبخ در انبار هیزمش افتاد و او را از بستر نرم به خاکستر گرم نشاند. در آن حالت نومیدی مَلِک را دشنام دادن گرفت. که گفته‌اند: هر که دست از جان بشوید، هرچه در دل دارد بگوید و متکلّم را تا کسی عیب نگیرد، سخنش صلاح نپذیرد.»

۱) نرم و گرم: سجع متوازی
۲) حیف و طرح: سجع متوازن
۳) بشوید و بگوید: سجع متوازی
۴) نگیرد و نپذیرد: سجع مطرّف

۲۸- ترتیب قرار گرفتن ابیات از نظر داشتن آرایه‌های «تلمیح، تشبیه، سجع، واج‌آرایی، واژه‌آرایی» در کدام گزینه درست است؟

الف) هزاران شاهد مه‌رو، گرفته هر یکی شمعی / تماشا را همی‌گشتند بر این فیروزه‌گون طارم

ب) به ماه مصر ز یک پیرهن مضایقه کرد / چه چشم‌داشت دگر از وطن بود ما را؟

ج) چنان به فکر تو در خویشتن فرو رفتیم / که خشک شد چو سبو دست زیر سر ما را

د) چشم گشا و رو نگر جرم بیار و خو نگر / خوی چو آب جو نگر جمله طراوات و صفا

هـ) خیال روی کسی در سر است هر کس را / مرا خیال کسی کز خیال بیرون است

۱) «ب»، «هـ»، «الف»، «د»، «ج»
۲) «د»، «الف»، «ج»، «ب»، «هـ»
۳) «ب»، «الف»، «د»، «ج»، «هـ»
۴) «الف»، «د»، «ج»، «هـ»، «ب»

۲۹- در کدام گزینه ارزش موسیقایی «سجع» از همه بیشتر است؟

۱) نامه‌ای که مستودع آن در جهان است و مستقر آن در میان جان.

۲) فلان را اصلی است پاک و طینتی است صاف، دارای گوهری است شریف و صاحب طبعی است کریم.

۳) دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند، نشاید که به یک دم بیازارند.

۴) قوّت طاعت در لقمهٔ لطیف است و صحت عبادت در کسوت نظیف.

۳۰- همهٔ عبارات دارای دو نوع سجع هستند؛ به‌جز ... .

۱) باد بهاری بر وی می‌وزید و از جنبش او نسیمی به من رسید. گوش داشتم تا پیر سیّاح چه می‌گوید و از آن ترنّم گفتی که می‌موید یا چیزی می‌جوید.

۲) ای عزیز چون به او بنگری تو را ناز به و چون به خود نگری تو را نیاز به که هر که نیاز بدو برد توانگرش سازد و هر که ناز به او کند عزیزش گرداند.

۳) پیر گفت مطیّهٔ نفس را آسایشی بباید داد و مثقلهٔ سفر از گردن بباید نهاد که منزل دراز است و مقصد کشیده، پس خوردنی بخوردیم و گفتنی بگفتیم.

۴) پیری را دیدم انبانی و عصایی در پیش و مراقب زاد و راحلهٔ خویش. پوشیده دُری می‌سفت و با خود سخنی می‌گفت و بالای او سروی سرافراشته در چمنی کاشته.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جامعه‌شناسی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان‌اجتماعی، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، هویت
صفحه‌های ۳۸ تا ۷۸

۳۱- به‌ترتیب کدام گزینه، صحیح یا غلط بودن موارد زیر را نشان می‌دهد؟

ـ یکی از مهم‌ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور سادهٔ آن از سایر فرهنگ‌ها را جامعه‌شناسان مطرح کردند.

ـ با رشد یا افول اقتصاد یک جامعه یا دگرگونی زبان و لهجهٔ مردم، جهان اجتماعی فرو نمی‌ریزد و هم‌چنان باقی می‌ماند.

ـ در تقسیم‌بندی جوامع از نگاه دورکیم، در جوامع مکانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

ـ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و هم‌چنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

۱) غ، ص، ص، ص ۲) ص، ص، غ، ص ۳) غ، ص، غ، ص ۴) ص، غ، ص، ص

۳۲- کدام‌یک از موارد زیر جزء ویژگی‌های جهان اجتماعی در عرض هم نیست؟

نهایی

۱) در این دیدگاه جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

۲) برخی از فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمان طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۳) فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود تحولاتی را دنبال می‌کنند.

۴) جهان‌های اجتماعی مختلف با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را بروند.

۳۳- جهان اجتماعی چگونه به‌وجود می‌آید و ساختن جهانی جدید نیازمند چیست؟

۱) با اراده و آگاهی ـ اراده‌ای نوین ۲) با پذیرش نقش خود ـ آگاهی

۳) با پذیرش نقش خود ـ گسترش معرفت ۴) با اراده و آگاهی ـ گسترش معرفت

۳۴- به‌ترتیب منظور از «زوال عقلانیت ذاتی» و «گسترش عقلانیت ابزاری» چیست و پیامد «رواج کنش‌های حسابگرانهٔ معطوف به دنیا» کدام است؟

۱) از دست رفتن دانش ارزش‌ها و اهداف زندگی ـ جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشراند. ـ از دست رفتن اراده و آزادی انسان که ماکس وبر از آن با عنوان قفس آهنین یاد می‌کند.

۲) غلبهٔ کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را دنبال می‌کنند. ـ رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه ـ تنگ شدن عرصه برای سایر کنش‌های انسانی مثل کنش‌های عاطفی و عقلانی

۳) غلبهٔ کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را دنبال می‌کنند. ـ جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشراند. ـ اسیر شدن انسان در نظام اجتماعی پیچیده‌ای که ماکس وبر از آن با عنوان قفس آهنین یاد می‌کند.

۴) از دست رفتن دانش ارزش‌ها و اهداف زندگی ـ رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه ـ تنگ شدن عرصه برای سایر کنش‌های انسانی مثل کنش‌های عاطفی و اخلاقی

۳۵- تا زمانی که یک جهان اجتماعی ... پابرجاست، پیامدهای ضروری و الزامی آن باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و ... ، جهان اجتماعی جدیدی شکل خواهد گرفت و به‌دنبال آن، الزام‌های دیگری به‌وجود می‌آید که بر ... تأثیر می‌گذارد.

۱) از طریق مشارکت اجتماعی افراد ـ تغییر ارزش‌ها و هنجارهای آن ـ جهان‌های اجتماعی دیگر

۲) از طریق مشارکت اجتماعی افراد ـ برداشته شدن الزام‌های آن ـ فعالیت اجتماعی اعضای آن

۳) بر پایهٔ ارزش و هنجارهای خود ـ تغییر ارزش‌ها و هنجارهای آن ـ دگرگونی و گسترش جهان اجتماعی

۴) براساس آگاهی و ارادهٔ افراد ـ برداشته شدن الزام‌های آن ـ بسط و گسترش جهان‌های اجتماعی دیگر

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۳۶- چند مورد از گزاره‌های زیر نادرست است؟

ـ اگر جوامع حقایق را نشناسند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند.

ـ حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان دربارهٔ انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی می‌توان شناخت.

ـ به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، «ارزش اجتماعی» می‌گویند.

– حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و کنش‌ها براساس آگاهی یا جهل، توجه یا بی‌توجهی مردمِ جهان‌های اجتماعی مختلف نسبت به آن‌ها تعیین می‌شود.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۷- مهم‌ترین آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی از دیدگاه اسلام کدام عوامل هستند و کدام مورد، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی است؟

۱) جهاد در راه خدا و به‌جا آوردن وظیفهٔ امر به معروف و نهی از منکر ـ آرمان‌ها

۲) عمل به حق و پرهیز از باطل ـ ارزش‌ها

۳) عمل به حق و پرهیز از باطل ـ آرمان‌ها

۴) جهاد در راه خدا و به‌جا آوردن وظیفهٔ امر به معروف و نهی از منکر ـ ارزش‌ها

۳۸- مفاهیم مشخص شده در متن زیر به‌ترتیب کدام ویژگی‌های هویتی را بیان می کنند؟

نهایی

«یکی از اساتید با اخلاق دانشگاه تهران در جریان سیل سیستان و بلوچستان به کمک هم‌وطنان خود شتافت و به آن‌ها کمک مالی کرد.»

۱) اکتسابی ـ فردی ـ اجتماعی ۲) اکتسابی ـ ثابت ـ انتسابی

۳) اجتماعی ـ اکتسابی ـ متغیر ۴) فردی ـ متغیر ـ اجتماعی

۳۹- هر کدام از عبارت های زیر به‌ترتیب با کدام بخش نمودار مرتبط است؟

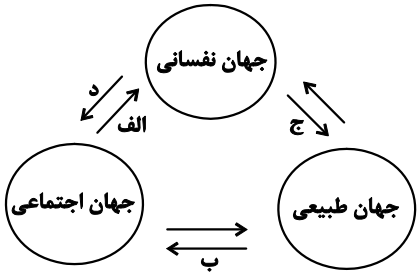

ـ یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد.

ـ تحقیر نوجوانان در مدرسه می‌تواند باعث کاهش اعتماد به‌نفس در آنان شود.

ـ عامل بسیاری از مهاجرت‌ها، شرایط اقلیمی است.

ـ برخی بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شوند.

۱) «ج»، «الف»، «ب»، «د» ۲) «ج»، «د»، «ب»، «الف»

۳) «د»، «الف»، «ب»، «ج» ۴) «د»، «ب»، «ج»، «الف»

۴۰- دربارهٔ «خودآگاهی هویت افراد» نمی‌توان گفت:

نهایی

۱) بخشی از هویت افراد پنهان است و فرد از طریق بازگو کردن دیگران، به‌وجود آن‌ها پی می‌برد.

۲) بدون تردید، انسان گاه در شناخت ویژگی‌های هویتی خود و دیگران دچار خطا و اشتباه می‌گردد.

۳) بخش آگاهانهٔ هویت، شامل ویژگی‌هایی است که فرد آن را می‌شناسد و یا دیگران به آن پی برده‌اند.

۴) وجود نظریات مختلف و متفاوت دربارهٔ هویت افراد، نشانهٔ آن است که در شناخت هویت، امکان خطا و اشتباه وجود دارد.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفترچهٔ شماره (۲)

اختصاصی

آزمون ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

تعداد سؤال: ۵۰ — مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شمارهٔ سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی، زبان قرآن (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

مطر السّمک
التّعایش السّلمی
صفحه‌های ۳۱ تا ۶۶

■■ عيّن الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة من أو إلى العربيّة: (٤١ – ٤٥)

۴۱- « اِسترجعتُ حاسوبي من الدّكان الّذي يختصّ بتصليح الوسائل الكهربائيّة!»:

۱) کامپیوترم را به مغازه‌ای که وسایل برقی را درست می‌کرد، پس دادم و برگشتم!

۲) به مغازه‌ای که تخصّصش درست کردن کامپیوتر و وسایل برقی بود، برگشتم!

۳) کامپیوترم را از مغازه‌ای که مختص به تعمیر وسایل برقی است، پس گرفتم!

۴) کامپیوترم را از مغازه‌ای که کارش تعمیر وسایل برقی بود، پس گرفتم!

۴۲- « هل تَظُنُّ أن نرى في السماءِ غيمةً سوداء و إعصاراً شديداً يَسحَبُ الأسماكَ إلى الأعلى بقوّةٍ!»:

۱) آیا گمان می‌کنی در آسمان ابری سیاه و طوفان شدیدی را ببینی که ماهیان را با قدرت به بالا می‌کشد!

۲) آیا باور می‌کنی در آسمان ابر سیاهی و گردباد شدیدی را ببینی که ماهی‌ها را با قدرت به بالا می‌کشد!

۳) آیا باور می‌کنی که در آسمان ابری سیاه و طوفانی شدید را ببینیم که ماهیان را با قدرت به بالا می‌کشد!

۴) آیا گمان می‌کنی که در آسمان ابری سیاه و گردبادی شدید را ببینیم که ماهیان را با قدرت به بالا می‌کشد!

۴۳- « قالَ أستاذنا: خُمس سكّانِ الأرض مسلمونَ و عَلَّمَنا أن نَتَعايَشَ معَ الآخرين!»: استادمان گفت: .....

۱) پنج درصد از ساکنان زمین مسلمانان‌اند و ما از او آموختیم که با دیگران هم‌زیستی کنیم!

۲) یک پنجم ساکنان زمین مسلمان هستند و به ما یاد داد که با دیگران هم‌زیستی کنیم!

۳) پنج دهم ساکنان زمین مسلمان هستند و ما یاد گرفتیم که با یک‌دیگر هم‌زیستی کنیم!

۴) یک پنجم ساکنان در کرهٔ زمین مسلمان‌اند و به ما آموخت که با یک‌دیگر هم‌زیستی کنیم!

۴۴- عيّن الصحيح:

نهایی

۱) المؤمن كالعطّار، إن جالستَه نَفَعَک و إن ماشيتَه نَفَعَک: مؤمن مانند عطّار است، اگر با او بنشینی به تو سود می‌رسانَد و اگر با او همراهی کنی، به تو سود می‌رسانَد!

۲) قلب ليس فيه شيء من الحكمة كبيتٍ خَربٍ فتعلَّموا و علِّموا: قلبی که در آن چیزی از حکمت نیست، مانند خانهٔ ویرانی است، پس علم را یاد بدهید و یاد بگیرید!

۳) تواضَعوا لِمَن تتعلَّمونَ مِنه و لِمَن تُعلِّمونَه: برای کسی که از او می‌آموزید و برای کسی که به او یاد می‌دهید، فروتنی کنید!

۴) لا تجتمع خصلتان في المؤمن: البخل و الكذب: مؤمن دو ویژگی را در خود جمع نمی‌کند: خساست و دروغ!

۴۵- « ما، شما را ملت‌ها و قبایلی قرار دادیم تا یک‌دیگر را به وحدت دعوت کنید!»؛ عيّن الصحيح:

۱) إنّا جَعلناكُم شعوباً و قبائلَ لِتَدعُوا بعضكُم بعضاً إلى الوحدة!

۲) نحنُ جَعلنا شعوبكُم و القبائلَ لِلدّعوة إلى الاِتّحاد بينكُم!

۳) إنّا جَعلناكُم شعوباً و قبائلَ حتّى يَدعُوكُم بعضكُم بعضاً إلى الوحدة!

۴) نحنُ وَضَعنا القبائلَ و الشعوبَ لَكُم فَتَدعُونَ بعضكُم البعض إلى الاِتّحاد!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

■■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (٤٦ – ٥٠)

۴۶- عيّن الخطأ حسب الحقيقة و الواقع:

۱) الإعصار ريحٌ شديدةٌ تنتقل مِن مكانٍ إلى مكانٍ آخَر!

۲) المهرجان احتفالٌ بِمناسبةٍ جميلةٍ، كمهرجانِ الأزهار!

۳) للسّمک أنواعٌ كثيرةٌ و لا يعيشُ في النهر و البحرِ فقط!

۴) تساقُط الأسماک مِن السماء على الأرض شئٌ طبيعيٌّ يُشاهَد في كُلّ مدينةٍ!

۴۷- عيّن الخطأ عن الإيضاحات:

نهایی

۱) العميل: هو الّذي يعملُ لِمصلحةِ العدوّ!

۲) التّعارُف: تَعَرُّفُ البعضِ على البَعضِ الآخَرِ!

۳) إدارة المُرور: إدارةٌ مسؤولةٌ عن الصادرات إلى الخارِجِ و الوارِداتِ إليها!

۴) القائد: رئيسُ البلاد، هو الّذي يأمرُ المسؤولينَ و يَنصحُهم لِأداءِ الواجِباتِ!

۴۸- عَيّن الخطأ في ترجمة الأفعال الّتي تحتها خطّ:

۱) هذا علمٌ مفيدٌ، اِكْتَسِبي العلمَ لأنّه يُنقِذكِ مِن ظلمة الجهل! ← (كسب كنيد)

۲) يا تلميذانِ، تَعلَّما أنّ السبيل الوحيد لنجاحكما هو التعلّم! ← (ياد بگيريد)

۳) مِن فضلكم، تَعلَّموا أن تَغفروا أنفسكم أحياناً! ← (ياد بگيريد)

۴) رجاءً، اِستخرِجنَ اللؤلؤ من مياهِ نهرٍ صغيرٍ! ← (بيرون بياوريد)

۴۹- عيّن ما فيه الفعل اللّازم:

۱) يأمرنا الوالدان بأداء الأمانة!

۲) معجم القاموس يضمّ مفردات كثيرة باللّغة العربيّة!

۳) ﴿ تعالوا إلى كلمةٍ سَواءٍ بينَنا ﴾

۴) إذا قال أحدٌ كلاماً يُفرّق المسلمينَ، فاعْلَموا أنّهُ جاهلٌ!

۵۰- عيّن فعلاً يَختلفُ في عدد حروفِه الزائدةِ:

نهایی

۱) تعامل التُّجّار في السوقِ!

۲) تشابه الوَجهانِ في الصورة!

۳) تعاون النّاسُ على البرّ و التّقوى!

۴) تجالس الطالبةُ صَديقاتِها العاقلات!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تاریخ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

یونان و روم،
مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور،
سپیده‌دم تمدن ایرانی
صفحه‌های ۵۰ تا ۷۹

۵۱- دلیل بروز جنگ‌های بزرگ میان دولت- شهرهای یونانی و حکومت هخامنشیان در قرن ۵ ق.م. چه بود؟ نهایی

۱) مخالفت و دشمنی یونانیان با تعالیم دینی زرتشت

۲) شرایط مناسب یونان برای کشتیرانی و دریانوردی

۳) رقابت و درگیری برای فتح سرزمین‌های جدید

۴) تسلط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی بر منطقهٔ آسیای صغیر

۵۲- چه عاملی زمینهٔ تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم کرد و روم شرقی تا چه زمانی دوام داشت؟ نهایی

۱) تسلط امپراتوری عثمانی بر قسطنطنیه ـ تا زمانی‌که توسط اقوام بیابانگرد ویران شد.

۲) انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت ـ تا زمانی‌که توسط اقوام بیابانگرد ویران شد.

۳) تسلط امپراتوری عثمانی بر قسطنطنیه ـ تا زمانی‌که مورد هجوم امپراتوری عثمانی قرار گرفت.

۴) انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت ـ تا زمانی‌که مورد هجوم امپراتوری عثمانی قرار گرفت.

۵۳- کدام تمدن باستانی، قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همجوار خود روابط بازرگانی داشتند؟

۱) روم ۲) چین ۳) مینوس ۴) میسن

۵۴- از پنج هزار سال پیش تاکنون به‌عنوان چه دوره‌ای در تاریخ ایران نام‌گذاری شده است و دوران پیش آریایی شامل کدام تمدن نمی‌شود؟ نهایی

۱) دوران پیش از تاریخ ـ ایلام ۲) دوران تاریخی ـ ماد

۳) دوران پیش از تاریخ ـ هخامنشیان ۴) دوران تاریخی ـ جیرفت

۵۵- جای خالی جدول زیر، با عبارت کدام گزینه کامل می‌شود؟

منابع دست اول	منابع دست دوم
الف) منابع نوشتاری **... مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی در دورهٔ هخامنشیان هستند.** **ب) منابع غیرنوشتاری**	**شامل انواع مختلفی از کتاب‌ها، مقاله‌ها، پایان‌نامه‌های تحصیلی و طرح‌های پژوهشی هستند.**

۱) سنگ‌نوشته‌ها و کتاب‌های تاریخی ۲) کتیبه‌ها و سالنامه‌ها

۳) سنگ‌نوشته‌ها و الواح گلی ۴) الواح گلی و خدای‌نامه‌ها

۵۶- کدام گزینه یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در ایران باستان است؟

۱) مقبول‌تر بودن سنّت شفاهی ۲) حملات مکرر بیابان‌گردان و از بین رفتن آثار تاریخی

۳) علاقه و عادت نداشتن به حفظ مطالب سینه به سینه ۴) بی‌توجهی و بی‌علاقگی مورّخان به ثبت رویدادهای عصر خود

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۵۷- به کدام دلیل فلات ایران پل ارتباطی میان شرق و غرب جهان باستان محسوب می‌شده است؟ و از سمت شرق به کدام ناحیه محدود می‌گردید؟

۱) کوهپایه‌ای بودن اکثر مناطق آن ـ جلگهٔ سند

۲) وجود سکونتگاه‌های روستایی و شهری بسیار ـ جلگهٔ بین‌النهرین

۳) موقعیت جغرافیایی خاص ـ جلگهٔ سند

۴) وجود دشت‌ها و جلگه‌هایی با آب و هوای متفاوت ـ جلگهٔ بین‌النهرین

۵۸- «یک دانشجوی تاریخ پس از بررسی دربارهٔ کهن‌ترین آثار حضور انسان در ایران، نتایج پژوهش خود را به صورت زیر آورده است.» کدام موارد از تحقیقات او قابل برداشت است؟

الف) براساس احتمال پژوهشگران، گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قارهٔ هند در دوران نوسنگی به سوی سرزمین ما مهاجرت کرده‌اند.

ب) تا ۱۲ هزار سال پیش، ساکنان نواحی پایکوهی و دشت‌های ایران شروع به گردآوری گیاهان و شکار جانوران کردند.

ج) کهن‌ترین نشانهٔ آثار کشف شده از حضور انسان در ایران مربوط به بستر کَشَف‌رود در نزدیکی شهر مشهد است.

د) قدمت ابزارهای سنگی یافت شده در غارها را بیش از یک میلیون سال تخمین زده‌اند.

۱) «الف»، «د» ۲) «ب»، «ج» ۳) «ب»، «د» ۴) «الف»، «ج»

۵۹- هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام‌یک از تمدن‌های عصر باستان است؟

ـ معماری پیشرفت چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بناها رایج شد.

ـ شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها ایجاد شد.

ـ از مراکز مهم تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند.

ـ حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های میان دولت- شهرهای این تمدن به یکی از آن‌ها کمک مالی می‌کرد.

۱) ایلام ـ روم ـ جیرفت ـ یونان ۲) بابل ـ یونان ـ لرستان ـ روم

۳) یونان ـ روم ـ شهداد ـ روم ۴) روم ـ یونان ـ تپه یحیی ـ یونان

۶۰- هر کدام از موارد زیر به‌ترتیب معلول و نتیجهٔ کدام عامل هستند؟

الف) برآمدن طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف و به‌دست گرفتن قدرت در یونان باستان

ب) توجه و گرایش گروهی از محققان به تاریخ ایران در دو قرن گذشته

ج) شکل‌گیری روابط فرهنگی میان سرزمین‌های ایلام، آسیای صغیر و هند

د) اتّحاد حاکمان کوچک و مستقل ایلامی و تأسیس حکومت ایلام

۱) توسعهٔ دریانوردی و گسترش تجارت خارجی ـ خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی ـ ارتباط‌های سیاسی و تجاری با این سرزمین‌ها ـ لشکرکشی فرمانروایان سومری و اکّدی به این سرزمین‌ها

۲) ارتباط‌های سیاسی و گسترش تجارت خارجی ـ خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی ـ توسعهٔ دریانوردی و تجارت با این سرزمین‌ها ـ لشکرکشی فرمانروایان سومری و اکّدی به این سرزمین‌ها

۳) لشکرکشی فرمانروایان سومری و اکّدی به این سرزمین‌ها ـ توسعهٔ دریانوردی و تجارت ـ خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی ـ ارتباط‌های سیاسی و گسترش تجارت خارجی

۴) لشکرکشی فرمانروایان سومری و اکّدی به این سرزمین‌ها ـ خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی ـ ارتباط‌های سیاسی و تجاری با این سرزمین‌ها ـ توسعهٔ دریانوردی و گسترش تجارت خارجی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ناهمواری‌های ایران
آب و هوای ایران
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۶

۶۱- به‌ترتیب درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

ـ قلّه‌های علم‌کوه و تخت سلیمان در منطقهٔ کوهستانی البرز وجود دارند.

ـ کوه‌های البرز از تنگهٔ منجیل شروع شده و در امتداد غربی- شرقی تا کوه‌های شاه‌کوه و گردنهٔ خوش ییلاق ادامه دارند.

ـ رشته‌کوه‌های هزار مسجد و آلاداغ در منطقهٔ کوهستانی غربی (زاگرس) قرار دارند.

ـ به‌ترتیب کوه‌های مینیاتوری و کوه‌های منفرد مرکزی در منطقهٔ کوهستانی مرکزی و کوه‌های شرق و جنوب شرقی قرار دارند.

۱) ص ـ ص ـ غ ـ ص ۲) غ ـ ص ـ غ ـ ص ۳) ص ـ غ ـ ص ـ غ ۴) ص ـ ص ـ غ ـ غ

۶۲- هر کدام از عبارت‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام‌یک از مناطق کوهستانی هستند؟

نهایی

ـ ناهمواری‌های این منطقه دو نوع است: بخشی کوه‌های چین‌خورده و برخی توده‌های نفوذی آذرین.

ـ از برخورد صفحهٔ اوراسیا و عربستان به‌وجود آمده است. این ناهمواری‌ها پس از سال‌ها یک شکل نمانده و بر اثر فرسایش تغییر یافته است.

ـ دو تودهٔ کوهستانی مهم به نام‌های سهند و سبلان در این منطقه بر اثر فعالیت‌های آتش‌فشانی ایجاد شده‌اند.

ـ بخشی اعظم این چین‌خوردگی‌ها، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است.

۱) منطقهٔ کوهستانی مرکزی ـ منطقهٔ کوهستانی زاگرس ـ منطقهٔ کوهستانی آذربایجان ـ منطقهٔ کوهستانی البرز

۲) کوه‌های شرق و جنوب شرقی ـ منطقهٔ کوهستانی مرکزی ـ منطقهٔ کوهستانی تالش ـ منطقهٔ کوهستانی زاگرس

۳) کوه‌های شمال خراسان ـ منطقهٔ کوهستانی مرکزی ـ منطقهٔ کوهستانی تالش ـ منطقهٔ کوهستانی البرز

۴) منطقهٔ کوهستانی مرکزی ـ منطقهٔ کوهستانی زاگرس ـ منطقهٔ کوهستانی آذربایجان ـ منطقهٔ کوهستانی زاگرس

۶۳- تصویر مقابل نشانگر کدام پدیدهٔ طبیعی است و در کدام بخش از سرزمین‌های کوهستانی مشاهده می‌گردد؟

نهایی

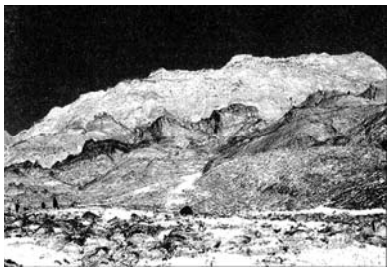

۱) گنبدهای نمکی ـ رشته‌کوه زاگرس

۲) کوه‌های مریخی ـ کوه‌های شرق و جنوب شرقی

۳) گنبدهای نمکی ـ منطقهٔ کوهستانی البرز

۴) کوه‌های مریخی ـ منطقهٔ کوهستانی مرکزی

۶۴- به‌ترتیب:

نهایی

ـ مهم‌ترین سامانهٔ بارشی ایران کدام است؟

ـ توده هوای سودانی، رطوبت کدام دریا را و در کدام دورهٔ سال به ایران منتقل می‌کند؟

۱) توده هوای مرطوب غربی ـ دریای مدیترانه ـ سرد ۲) توده هوای مرطوب موسمی ـ دریای مدیترانه ـ گرم

۳) توده هوای مرطوب غربی ـ دریای سرخ ـ سرد ۴) توده هوای مرطوب موسمی ـ دریای سرخ ـ گرم

۶۵- کدام گزینه جاهای خالی عبارات زیر را به درستی کامل می‌کند؟

ـ با افزایش هر ... متر ارتفاع، دمای هوا به‌طور میانگین ... درجه کاهش می‌یابد.

ـ مهم‌ترین کمربندهای خشک و بیابانی کرهٔ زمین در اثر عامل ... ایجاد می‌گردد و ... بارش در دورهٔ گرم سال در کشور ما می‌شود.

ـ توده هوای ... در دورهٔ گرم سال به ایران نفوذ می‌کند.

۱) ۲۰۰۰ - ۶ ـ کم‌فشار حارّه‌ای / منجر به ـ مرطوب موسمی

۲) ۱۰۰۰ - ۴ ـ کم‌فشار حارّه‌ای / مانع ـ مرطوب غربی

۳) ۲۰۰۰ - ۱۲ـ پرفشار جنب حارّه‌ای / مانع ـ مرطوب موسمی

۴) ۱۰۰۰ - ۶ ـ پرفشار جنب حارّه‌ای / منجر به ـ مرطوب غربی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۶۶- پاسخ صحیح سؤالات زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) به‌ترتیب در هر کدام از مکان‌های زیر با چه منطقه‌ای روبه‌رو هستیم؟

ـ مدار صفر درجه

ـ ۳۰ درجهٔ شمالی و جنوبی

ب) به چه دلیل در اطراف مدار رأس‌السّرطان و رأس‌الجدی کمربند پرفشار جنب حارّه‌ای تشکیل می‌شود؟

۱) کم‌فشار ـ کم‌فشار / سنگینی و فرونشینی هوا

۲) کم‌فشار ـ پرفشار / سنگینی و فرونشینی هوا

۳) پرفشار ـ کم‌فشار / صعود هوای مرطوب

۴) پرفشار ـ پرفشار / صعود هوای مرطوب

۶۷- کدام مورد عبارت زیر را در خصوص توده‌های هوای ورودی به کشورمان، به‌درستی کامل می‌کند؟

«توده هوای ... ، اگرچه در دوره‌های متفاوتی وارد ایران می‌شوند اما ... ، شرایط بارش را در بخشی از کشور فراهم می‌کنند.»

۱) مرطوب غربی و مرطوب موسمی ـ همانند توده هوای سودانی

۲) مرطوب غربی و سرد و خشک سیبری ـ همانند توده هوای سودانی

۳) مرطوب موسمی و سودانی ـ برخلاف توده هوای سرد و خشک سیبری

۴) مرطوب موسمی و سرد و خشک سیبری ـ برخلاف توده هوای سودانی

۶۸- با توجه به شکل زیر، کدام عبارت به درستی تدوین شده است؟

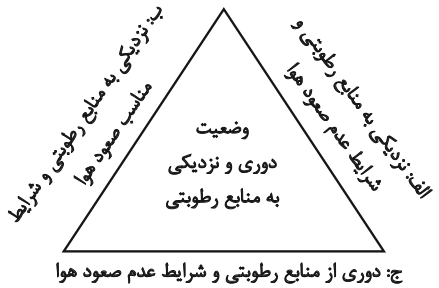

۱) «الف» و «ب» به‌ترتیب با مشخصات سواحل جنوبی و شمالی کشورمان منطبق است و اختلاف دما در این دو محدودهٔ ساحلی، کمتر از «ج» است.

۲) «الف» و «ج» به‌ترتیب با مشخصات سواحل شمالی و جنوبی کشورمان منطبق است و اختلاف در این دو محدودهٔ ساحلی، بیشتر از «ب» است.

۳) مشخصات سواحل جنوبی و نواحی داخلی کشورمان به‌ترتیب در «ج» و «ب» مطرح شده است و «الف» مطابق با آب‌وهوای گرم و شرجی است.

۴) مشخصات سواحل شمالی و نواحی داخلی کشورمان به‌ترتیب در «ب» و «ج» مطرح شده است و «الف» مطابق با آب‌وهوای گرم و خشک است.

۶۹- عبارت مقابل کدام گزینه در مورد ویژگی‌های اصلی انواع آب و هوا در ایران صحیح آمده است؟

۱) آب و هوای کوهستانی (کاهش بارندگی و کاهش دما با افزایش ارتفاع)

۲) آب و هوای معتدل خزری (بارندگی زیاد و میانگین دمای اندک سالیانه)

۳) آب و هوای گرم و خشک (بارش کم و خشکی هوا و اختلاف شدید دما)

۴) آب و هوای گرم و شرجی (رطوبت نسبی بالا و بارندگی زیاد)

۷۰- کدام گزینه دربارهٔ وضعیت وارونگی دما صحیح است؟

۱) هوای مجاور زمین سبک‌تر و گرم‌تر از لایه‌های بالایی است.

۲) با افزایش ارتفاع دمای هوا کاهش می‌یابد و در همین وضعیت باقی می‌ماند.

۳) در پدیدهٔ وارونگی، صعود و جابه‌جایی هوا سبب آلودگی هوا در شهرهای بزرگ می‌شود.

۴) درجهٔ حرارت با افزایش ارتفاع، ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

منطق

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقسام استدلال استقرایی
قضیهٔ حملی
صفحه‌های ۳۹ تا ۶۱

۷۱- برخی از شرکت‌ها نام یا نشانه‌ای مشابه با شرکتی معتبر انتخاب می‌کنند تا افراد گمان کنند که تولیدات آن‌ها نیز از نظر کیفیت، مشابه آن شرکت معتبر است. این کار می‌تواند دیگران را به چه اشتباهی بیاندازد؟

۱) مغالطهٔ اشتراک لفظ
۲) مغالطهٔ تمثیل ناروا
۳) مغالطهٔ تعمیم شتاب‌زده
۴) مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری

۷۲- با توجه به داستان طوطی و بقال، در بیت « کار پاکان را قیاس از خود مگیر/ گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر» اصطلاح «قیاس» معادل کدام‌یک از استدلال‌های منطقی است؟

۱) استدلال قیاسی
۲) استدلال استنتاج بهترین تبیین
۳) استدلال تمثیلی
۴) استدلال استقرای تعمیمی

۷۳- نتیجهٔ استقرای تعمیمی لزوماً کلی ...؛ در ریاضیات، از آن استفاده ... و در علوم تجربی ... دانشمندان است.

۱) است ـ نمی‌شود ـ مورد استفادهٔ
۲) نیست ـ می‌شود ـ مبنای اعتماد
۳) است ـ می‌شود ـ مبنای اعتماد
۴) نیست ـ نمی‌شود ـ مورد استفادهٔ

۷۴- در کدام گزینه، استقرای تعمیمی به‌کار رفته است؟

۱) استعداد علی در ریاضیات عالی است و هر بار، موفق به حل مسائل پیچیده‌تری می‌شود، بنابراین شانس او برای آوردن رتبه در المپیاد، زیاد است.
۲) از وقتی یادم می‌آید، روزها از ابتدای پاییز کوتاه می‌شوند. با توجه به مایل بودن محور زمین بر مدار حرکت آن به دور خورشید، روزهای آخر پاییز، از همه کوتاه‌تر هستند.
۳) در انتخابات مشخص شد که ٪۹۰ مردم خواستار ادارهٔ شهر به شکل شورایی هستند. نظر من هم این است که ادارهٔ شورایی، کارآمدتر است.
۴) چندین‌بار، آبریزش چشم پروین با استفاده از نوعی قطره بهبود یافت. او این دارو را به همهٔ آشنایان خود توصیه می‌کند.

۷۵- مبنای ... براساس ... بنا شده و دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های ... مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند.

نهایی

۱) استقرای تمثیلی ـ تخمین ـ استقرایی قوی
۲) استنتاج بهترین تبیین ـ یقین ـ قیاسی
۳) استقرای تعمیمی ـ تخمین ـ استقرایی قوی
۴) قیاس ـ یقین ـ استقرایی

۷۶- استقرای تعمیمی با کدام‌یک از ضرب‌المثل‌های زیر دارای تناسب مفهومی است؟

۱) هر که بامش بیش برفش بیشتر
۲) مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد
۳) مشت نمونهٔ خروار است
۴) قطره قطره جمع گردد وانگهی دریا شود

۷۷- دربارهٔ «استنتاج بهترین تبیین» می‌توان گفت: ...

۱) اگر احتمالات اشتباه را کنار بگذاریم به تبیینی درست و قطعی خواهیم رسید.
۲) نوعی استقرا است که در زندگی روزمره و رد فرضیه‌های علمی کاربرد دارد.
۳) استنتاج بهترین تبیین گرچه نتیجه‌ای احتمالی دارد اما احتمال درستی آن بیشتر است.
۴) نوعی استدلال قوی است که در آن با بررسی تمام احتمالات ممکن به بهترین تبیین می‌رسیم.

۷۸- کدام گزینه دربارهٔ «استنتاج بهترین تبیین» نادرست است؟

نهایی

۱) شامل دو مرحلهٔ برشمردن تبیین‌ها و استنتاج تبیین نهایی است.
۲) مقدمات آن می‌توانند از راه‌های شناختی گوناگون حاصل شوند.
۳) نتیجهٔ این استدلال حکم براساس احتمال بیشتر تبیین است.
۴) در علوم تجربی برای اثبات و یا رد نظریات علمی استفاده می‌شود.

۷۹- کدام مورد دربارهٔ قضیهٔ محصوره صحیح است و مثال مناسب برای آن کدام است؟

۱) بر سر قضیهٔ محصوره سور می‌آید. ـ اکثر دوستان سهیل درس‌خوان هستند.
۲) سور موضوع قضیه را تبدیل به مفهوم جزئی می‌کند. ـ این مدادها قرمز رنگ هستند.
۳) موضوع این قضایا کلی است. ـ مینا مربی مهدکودک نیست.
۴) سور در قضایای محصوره بیانگر کیفیت قضیه است. ـ بعضی درختان میوه نمی‌دهند.

۸۰- در کدام گزینه فعل جمله، می‌تواند نسبت قضیه نیز باشد؟

نهایی

۱) مریم کتاب‌های فلسفی را دوست دارد.
۲) علی به‌دنبال کلاس ۲۲۰ گشت.
۳) امروز به هتلی که در نزدیکی شهر بود رفتم.
۴) کاندیداهای توپ طلا امشب معلوم شد.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟
نقش دولت در اقتصاد چیست؟
تجارت بین‌الملل
صفحه‌های ۴۴ تا ۸۰

۸۱- با توجه به نمودار زیر که نشان‌دهندهٔ جریان چرخشی ساده در اقتصاد است، به‌ترتیب موارد (الـف)، (ب)، (پ) و (ت) به کدام مورد اشاره دارد؟ نهایی

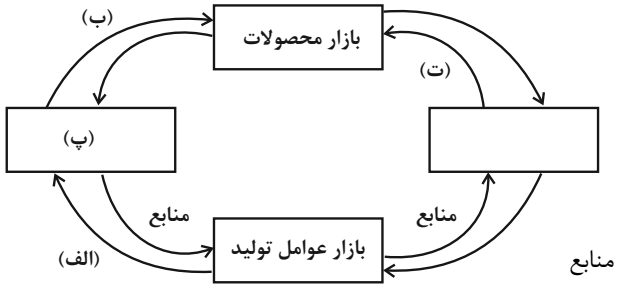

۱) درآمد خانوار ـ خرید ـ خانوارها ـ منابع

۲) درآمد خانوار ـ خرید ـ خانوارها ـ کالا و خدمات

۳) خرید ـ پرداخت عوامل تولید ـ بنگاه‌ها ـ منابع

۴) خرید ـ درآمد خانوار ـ تولیدکنندگان ـ پرداخت‌های عوامل تولید

۸۲- به‌ترتیب با توجه به نمودار منحنی ... علت حرکت از نقطهٔ M به N کدام است؟

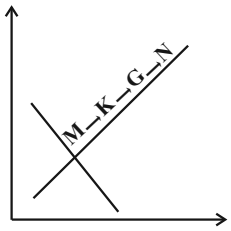

۱) عرضه ـ قیمت بالاتر و عرضهٔ کمتر

۲) تقاضا ـ قیمت پایین‌تر و تولید بیشتر

۳) عرضه ـ قیمت بیشتر و مقدار بیشتر

۴) تقاضا ـ توانایی تولید کمتر با وجود قیمت بالاتر

۸۳- کدام‌یک از عوامل زیر نتیجهٔ متفاوتی از بقیهٔ گزینه‌ها دارد؟

۱) تعداد کارگران خط تولید B افزایش یافته است.

۲) اختراع دستگاه جدید، هزینه‌های تولید را کاهش داده است.

۳) به دلیل تورم در بازار، قیمت مواد اولیه برای تولید افزایش یافته است.

۴) به دلیل افزایش درآمدهای نفتی، دولت حقوق بیشتری برای خانوارها واریز کرده است.

۸۴- به‌ترتیب نتیجهٔ هر یک از اقدامات دولت در زمینهٔ بهبود عملکرد بازار چیست؟ نهایی

ـ تعریف و اجرای حقوق مالکیت

ـ وضع و اجرای قوانین و مقررات گسترده

ـ حضور دولت به عنوان داور در اقتصاد

۱) تسهیل و تشویق مبادلاتی است که به نفع خریداران و فروشندگان است. ـ بهبود امنیت خرید و فروش و مبادلات ـ تأمین نیازهای عمومی مردم

۲) بهبود امنیت خرید و فروش و مبادلات ـ تسهیل و تشویق مبادلات ـ تعرّض نکردن افراد به حقوق یکدیگر

۳) بهبود امنیت خرید و فروش و مبادلات ـ تعرّض نکردن افراد به حقوق یکدیگر ـ تسهیل و تشویق مبادلاتی که به نفع خریداران و فروشندگان است.

۴) تأمین نیاز مردم به امنیت و رفاه ـ جلوگیری از بروز آسیب به مبادلات ـ تعرّض نکردن افراد به حقوق یکدیگر

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۸۵- کدام مورد دربارهٔ کالاهای عمومی صحیح نیست؟

۱) کالاهایی که بسیار با ارزش هستند و هیچ‌کس نمی‌تواند آن‌ها را فقط برای خودش داشته باشد.

۲) کالاها و خدماتی که نمی‌توانند توسط مردم هم‌زمان استفاده شوند و نمی‌توانیم دیگران را از استفاده از آن‌ها منع کنیم.

۳) مسئولیت سرمایه‌گذاری در حوزهٔ ساخت این کالاها، بر عهدهٔ دولت است.

۴) تیرهای چراغ برق و خیابان‌ها از مصادیق این کالاها هستند.

۸۶- جدول زیر مراحل تولید یک محصول را نشان می‌دهد. با توجه به اطلاعات جدول، به‌ترتیب مقدار هر یک از موارد زیر چند واحد پـولی اسـت؟ (نـرخ VAT، ۱۰ درصد است.)

مرحله	ارزش محصول در هر مرحله (واحد پولی)
۱	۳۵۰,۰۰۰
۲	۴۸۰,۰۰۰
۳	۵۴۰,۰۰۰
۴	۶۷۰,۰۰۰

ـ مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در مرحلهٔ دوم

ـ مالیات بر ارزش افزودهٔ خالص جمع‌آوری‌شده در مرحلهٔ سوم

ـ مجموع مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری‌شده

۱) ۷۳,۷۰۰ – ۶,۰۰۰ – ۱۳,۰۰۰

۲) ۷۶,۰۰۰ – ۵۴,۰۰۰ – ۴۸,۰۰۰

۳) ۷۳,۷۰۰ – ۵۴,۰۰۰ – ۱۳,۰۰۰

۴) ۶۷,۰۰۰ – ۶,۰۰۰ – ۴۸,۰۰۰

۸۷- با توجه به انواع مالیات، کدام گزینه به‌ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر را به‌درستی نشان می‌دهد؟ نهایی

ـ مالیات بر ارث، از نوع مالیات مستقیم است و مهم‌ترین نوع مالیات در کشور ما است.

ـ مالیاتی که موجب کاهش فرار مالیاتی می‌شود، مالیات بر ارزش افزوده است.

ـ مالیات بر مصرف، مالیاتی چندمرحله‌ای است که وظیفهٔ پرداخت آن بر عهدهٔ مصرف‌کنندگان است.

ـ مالیاتی که تابع سیاست‌های کلان اقتصادی است و گاهی برای حمایت از کالاها و صنایع داخلی دریافت می‌شود، مالیات بر درآمد است.

۱) ص ـ غ ـ ص ـ غ

۲) غ ـ ص ـ غ ـ ص

۳) غ ـ ص ـ غ ـ غ

۴) ص ـ ص ـ غ ـ غ

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۸۸- کدام گزینه موجب کسری بودجه در دولت می‌شود؟

۱) درآمد دولت از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر، کسب شود.

۲) در طول برنامهٔ یک‌سالهٔ دولت، هزینهٔ بودجه از درآمد آن بیشتر باشد.

۳) مالیات بر مصرف، توسط فروشندگان و تولیدکنندگان پرداخت شود.

۴) دولت درآمد خود را از طریق ایجاد بدهی تأمین کند.

۸۹- با توجه به جدول زیر، با فرض اینکه هر سه کشور از نظر عوامل تولید یکسان هستند، پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب از «الف» تا «ج» کدام است؟

محصول / کشور	«الف» (واحد)	«ب» (واحد)	«ج» (واحد)
ترکیه	۷۹۰	۱۵۴۰	۱۲۳۵
آلمان	۹۷۰	۸۵۰	۷۰۷
کنیا	۵۸۰	۳۹۸	۶۹۰

الف) کدام کشور در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد؟

ب) اگر هزینهٔ فرصت تولید کالای «الف» در کشور کنیا ۴۵۰ واحد، کالای «ب» ۵۴۰ واحد و کالای «ج» ۳۹۹ واحد باشد، این کشور در تولید چه کالایی مزیت نسبی دارد؟

ج) کدام مورد، در رابطه با کشور آلمان درست است؟

۱) آلمان ـ «ج» ـ در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۲) ترکیه ـ «ج» ـ با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۳) آلمان ـ «ب» ـ در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۴) ترکیه ـ «ب» ـ با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از کنیا وارد کند.

۹۰- کدام گزینه به‌ترتیب دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام عامل موجب تأکید اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی به خارج، در تولید و تأمین نیازهای اساسی شده است؟

ب) کدام گزینه دربردارندهٔ گروه ویژگی‌هایی است که کشوری را به وضعیت «استقلال اقتصادی» نزدیک می‌کند؟

۱) الف) تخصص‌گرایی زندگی عموم انسان‌ها در جامعهٔ شهری ب) امکان تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند. ـ به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

۲) الف) توجه بیشتر جهان به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان و خلق مزیت‌های جدید ب) از وضعیّت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. ـ امکان خلق مزیت‌های جدید اقتصادی را داشته باشد.

۳) الف) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانهٔ برخی کشورها ب) امکان تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند. ـ به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

۴) الف) منافع قابل توجه تجارت بین‌الملل برای برخی کشورها ب) به کشوری «وابستگی سیاسی» نداشته باشد. ـ از وضعیّت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد.

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

دانش‌آموز عزیز، سؤالات عمومی از شمارهٔ ۱۰۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به‌درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفترچهٔ سؤال

عمومی دهم
(رشتهٔ انسانی)
۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
زبان انگلیسی (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
جمع دروس عمومی	۴۰	——	۴۰

طراحان

فارسی (۱)	سعید جعفری- فاطمه جمالی‌آرانی- مرتضی منشاری- الهام محمدی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی- محمد رضایی‌بقا- فردین سماقی- عباس سیدشبستری- یاسین ساعدی- مرتضی محسنی‌کبیر
زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری- مجتبی درخشان‌گرمی- محمدمهدی دغلاوی- عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری، فاطمه آزادی‌احمدآبادی	سحر محمدزاده	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازنین حاجیلو	محمدصدرا پنجه‌پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	——	——
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، هلیا حسینی‌نژاد	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

فارسی (۱)

سؤالات عمومی از شمارهٔ ۱۰۱ شروع می‌شود.

۱۰ دقیقه

فارسی (۱)
ادبیات غنایی
ادبیات سفر و زندگی
درس ۶ تا ۹
صفحه‌های ۴۶ تا ۷۳

۱۰۱-واژگان کدام گزینه تناسب ندارند؟

۱) قیم، شوخ، مسلخ
۲) غارب، سُم، وقب
۳) صورتگری، بیرنگ، گرته ریختن
۴) پلاس، تن‌جامه، خورجینک

۱۰۲-معنای هر دو واژه در کدام گزینه درست آمده است؟

۱) (بهیمه: چارپا)، (معاش: خوش‌گذرانی)
۲) (بیغوله: خراب)، (خطابه: وعظ کردن)
۳) (بحران: وضع غیر عادی)، (جفا: ستم)
۴) (مکاری: چاروادار)، (کاید: حیله)

۱۰۳-با توجه به واژه و جاهای خالی، جملهٔ رنگ‌شده، در کدام گزینه صحیح نیست؟

۱)

	غرض
الف)	خدای، تبارک و تَعالی، همهٔ بندگان خود را از عذاب ... و دین فرج دهاد.
ب)	... من دو چیز بود: یکی بی‌نوایی؛ دویم گفتم همانا او را تصوّر شود که مرا در فضل، مرتبه‌ای است زیادت.

۲)

	خواستند
الف)	چون از در، در رفتیم، گرمابه‌بان و هرکه آن‌جا بودند، همه بر پای ... و بایستادند.
ب)	عذرها ... و این هر دو حال در مدّت بیست روز بود

۳)

	خوار
الف)	تا ... غم عشقت آویخته در دامن/ کوته نظری باشد رفتن به گلستان‌ها
ب)	بُنشن: ... و بار از قبیل نخود و لوبیا و عدس

۴)

	گذار
الف)	نعمتت بار خدایا، ز عدد بیرون است/ شکر انعام هرگز نکند شکر ...
ب)	مرا خنجر چو ابر زهربار است/ تو را غمزه چو تیر دل ... است

۱۰۴-در عبارت زیر، نقش واژه‌های مشخص‌شده، به‌ترتیب، معادل است با نقش واژه‌های مشخص‌شده در گزینهٔ ... .

«حال دنیاوی ما نیک شده بود و هر یک لباسی پوشیدیم.»

۱) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها / بی‌خوشتنم کردی بوی گل و ریحان‌ها
۲) گفتم این شرط آدمیّت نیست / مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش
۳) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار
۴) چو یار نیست به تسکین خلق نتوان زیست / که دوستان اگرم دل دهند، جان ندهند

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۰۵-در کدام گزینه «واو» عطف وجود دارد؟

۱) ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست / در حضرت کریم تمنّا چه حاجت است

۲) گفتم این شرط آدمیّت نیست / مرغ، تسبیح‌گوی و من خاموش

۳) گویند مگو سعدی چندان سخن از عشقش / می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها

۴) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد

۱۰۶-در کدام عبارات آرایهٔ «سجع» یافت می‌شود؟

الف) زمین را از آسمان نثار است و آسمان را از زمین غبار.

ب) سخن حق، تلخ باشد و نصیحت بی‌ریا و خیانت، درشت.

ج) آفتاب ملت احمدی بر آن دیار از عکس ماه رایت محمودی بتافت.

د) آن‌که از جمال عقل محجوب است، خود به نزدیک اهل بصیرت معذور.

۱) الف ـ د ۲) ب ـ ج

۳) الف ـ ب ۴) د ـ ب

۱۰۷-مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«خَلفِ صدق نیاکان هنرور خود بود.»

۱) هنر ورزیدن ۲) جانشین راستین بودن

۳) انتخاب‌کردن راه درست ۴) راست‌گویی

۱۰۸-در کدام یک از گزینه های زیر مفهوم عبارت «پادشاه عالم، خبر که داد در این قصه، از حسن سیرت او داد، نه از حسن صورت او داد، تا اگر نتوانی که صورت خود را چون صورت او گردانی؛ باری، بتوانی که سیرت خود را چون سیرت او گردانی.» مشاهده می‌شود؟

۱) وفاداری ۲) حسن صورت ۳) حسن اخلاق ۴) مهربانی

۱۰۹-با توجه به مفهوم بیت «ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست/ در حضرت کریم تمنّا چه حاجت است» کدام گزینه نادرست است؟

۱) نیازمندی و احتیاج ۲) فروتنی و تواضع

۳) عدم نیاز به بیان حاجت ۴) جسارت و جرئت نداشتن

۱۱۰-معنای بیت «غبار راهگذارت کجاست تا حافظ / به یادگار نسیم صبا نگه دارد» در کدام گزینه آمده است؟

۱) ای حافظ، غبار راهت کجاست تا صبا، برای یادگاری آن را نزد خود نگه دارد.

۲) ای محبوب، غبار محل گذرت را کجا می‌توانم بیابم، تا برای یادگاری به باد صبا دهم.

۳) گرد و غبار گذرگاه معشوق، کجا هستی تا حافظ آن را یادگاری از صبا داشته باشد.

۴) گرد و غبار محل گذر تو را کجا می‌توان یافت تا حافظ آن را به یادگاری از باد صبا در نزد خود نگه دارد.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۰ دقیقه

تفکر و اندیشه
آیندهٔ روشن، منزلگاه بعد، واقعهٔ بزرگ
درس ۵ تا ۷
صفحه‌های ۴۷ تا ۷۸

دین و زندگی (۱)

۱۱۱-سامان‌دادن استخوان‌های ریز و درشت، مؤید کدام صفت الهی است و دربارهٔ چه موضوعی است؟

۱) علم الهی ـ آفرینش نخستین انسان
۲) قدرت الهی ـ آفرینش نخستین انسان
۳) قدرت الهی ـ نظام مرگ و زندگی در طبیعت
۴) علم الهی ـ نظام مرگ و زندگی در طبیعت

۱۱۲-مفهوم کدام آیهٔ شریفه، استدلالی بر این است که معاد امری ممکن و شدنی می‌باشد و خداوند بر انجام آن داناست؟

۱) «آنگاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد، می‌گوید: پروردگارا! مرا بازگردانید.»
۲) «برای ما مثلی زد، در حالی‌که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود.»
۳) «آیا گمان کردید به سوی ما بازگردانیده نمی‌شوید و شما را بیهوده آفریده‌ایم؟»
۴) «آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، با تباهکاران یکسان قرار خواهیم داد؟»

۱۱۳-بعد از ورود بدکاران به عالم برزخ و مشاهدهٔ اعمال خود، ایشان خواستار بازگشت مجدد به دنیا به منظور انجام عمل صالح می‌شوند؛ کدام عبارت قرآنی حاکی از عدم ایمان این افراد به سخنشان می‌باشد؟

۱) «قال ربّ ارجعون»
۲) «لعّلی اعمل صالحاً»
۳) «بما کانوا یکسبون»
۴) «فیما ترکتُ»

۱۱۴-در آیات سورهٔ «مطفّفین»، منکران معاد چگونه معرفی شده‌اند و عبارت قرآنی «زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است» دربارهٔ کدام‌یک از دلایل امکان معاد می‌باشد؟

۱) اصرارکننده بر گناه ـ آفرینش نخستین انسان
۲) اصرارکننده بر گناه ـ نظام مرگ و زندگی در طبیعت
۳) متجاوز و گناهکار ـ نظام مرگ و زندگی در طبیعت
۴) متجاوز و گناهکار ـ آفرینش نخستین انسان

۱۱۵-آیهٔ شریفهٔ «آنان که فرشتگان روحشان را می‌گیرند در حالی‌که پاک و پاکیزه‌اند، به آن‌ها می‌گویند: سلام بر شما، وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام دادید.» و این فرمودهٔ پیامبر (ص) «آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟» به‌ترتیب، نشان از کدام ویژگی‌های عالم برزخ دارد؟

۱) وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا ـ وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا
۲) وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا ـ وجود حیات
۳) وجود شعور و آگاهی ـ وجود حیات
۴) وجود شعور و آگاهی ـ وجود شعور و آگاهی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۱۶-اگر هدفمندی سرمایه‌های وجودی انسان را که خدا در انسان به ودیعه گذاشته است در نظر بگیریم، کدام آیهٔ شریفه می‌تواند این موضوع را تبیین نماید؟

۱) «وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ»

۲) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»

۳) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّما خَلَقْناكُمْ عَبَثًا وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

۴) «وَ ما هَذِهِ الْحَياةُ الدُّنْيا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوانُ»

۱۱۷-اگر پرسیده شود «آیا انسان پس از مرگ به‌طور مستقیم وارد جهان آخرت می‌شود؟» پاسخ مثبت است یا منفی و کدام آیه مؤید آن است؟

۱) مثبت ـ «يُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخَّرَ»

۲) منفی ـ «يُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخَّرَ»

۳) مثبت ـ «حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ»

۴) منفی ـ «حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ»

۱۱۸-در بیان آیات و روایات، چه زمانی مهر خاموشی بر دهان بدکاران زده می‌شود و پیامد آن کدام است؟

۱) وقتی دادگاه عدل الهی برپا می‌گردد. ـ دادن نامهٔ اعمال

۲) وقتی دادگاه عدل الهی برپا می‌گردد. ـ گواهی اعضای بدن

۳) وقتی بدکاران سوگند دروغ می‌خورند. ـ دادن نامهٔ اعمال

۴) وقتی بدکاران سوگند دروغ می‌خورند. ـ گواهی اعضای بدن

۱۱۹-کدام گزینه نادرست است؟

۱) با دیدن نامهٔ اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایست خود روی می‌آورند تا جایی که برای نجات خود از مهلکه، به دروغ سوگند می‌خورند که چنین اعمالی را انجام نداده‌اند.

۲) صدایی مهیب و سهمگین آسمان‌ها و زمین را فرا می‌گیرد و این اتفاق چنان ناگهانی رخ می‌دهد که همه را غافلگیر می‌کند؛ قرآن کریم از این واقعه به نفخ صور یاد می‌کند.

۳) در مرحلهٔ اول قیامت وقایعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آمادهٔ دریافت پاداش و کیفر شوند.

۴) با آماده‌شدن صحنهٔ قیامت، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود و اعمال، افکار و نیت‌های انسان‌ها در ترازوی عدل پروردگار سنجیده می‌شود.

۱۲۰-کدام موارد با عناوین خود ارتباط درستی دارند؟

الف) نفخ صور اول: تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها

ب) نفخ صور دوم: حاضرشدن انسان‌ها در پیشگاه خداوند

ج) نفخ صور دوم: مرگ اهل آسمان‌ها و زمین

د) نفخ صور اول: آماده‌شدن انسان‌ها جهت دریافت پاداش و کیفر

۱) (الف) ـ (ب)

۲) (الف) ـ (د)

۳) (ب) ـ (ج)

۴) (ج) ـ (د)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

زبان انگلیسی (۱)

۲۰ دقیقه

Wonders of Creation
درس ۲
صفحه‌های ۴۳ تا ۶۹

PART A: Grammar and Vocabulary
Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

121- In the cupboard, there are some ... tea cups used for special occasions.

1) small beautiful Egyptian
2) Egyptian beautiful small
3) beautiful Egyptian small
4) beautiful small Egyptian

122- There are many animals on earth that are endangered, but I think pandas are ... others.

1) most endangered of
2) the most endangered
3) more endangered than
4) much endangered

123- As far as we know, the blue whale is ... animal in the sea.

1) the bigest
2) biger
3) the biggest
4) bigger

124- People who ... blood not only save lives but also improve their own health.

1) donate
2) carry
3) pump
4) collect

125- That animal is very ..., so it's best not to get too close to it.

1) difficult
2) neat
3) ugly
4) dangerous

126- The zookeeper taught the tourist how to ... himself against the tigers if they attacked.

1) laugh
2) defend
3) happen
4) orbit

PART B: Reading Comprehension
Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

In the rainforests of Southeast and South Asia, there are five types of snakes that fly! Yes, flying snakes are real. They flatten out their bodies and use the speed of free fall to travel through the air from high places to lower places. Sometimes, they land on people, but they are not dangerous to humans. In fact, they are harmless if you are not one of their favorite foods, like lizards, birds, bats, and frogs.

Flying snakes grow to be 90 to 120 centimeters long, but smaller ones are better flyers. Using video cameras to study the flight paths of a flying snake, scientists found that on its best trip, it can land 20 meters away from the tree.

Scientists don't know exactly why flying snakes fly, but it's likely they do so to escape hunters, move from tree to tree without having to come down to the forest floor, and possibly even to hunt.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

127- What is the best title for the passage?

1) Rainforests of Southeast
2) How to Travel through the Air
3) The Flying Snake Is a Real Thing
4) Dangerous Animals to Humans

128- We can understand from the passage that flying snakes ... .

1) are often larger than other snakes
2) can easily land 20 meters away from the tree
3) don't fly from lower places to higher places
4) always use the forest floor to move from tree to tree

129- According to the passage, humans ... .

1) must not go near flying snakes
2) are one of the favorite foods of flying snakes
3) are destroying the natural home of flying snakes
4) don't exactly know why flying snakes fly

130- The underlined word "ones" in paragraph 2 refers to … .

1) flying snakes 2) video cameras 3) centimeters 4) foods

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

PART C: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

131- I think … lesson I've learned from you is to always try my best, even when things seem out of my control.

1) as important as
2) more important than
3) the most important
4) most important

132- Scientists are studying a … planet that has seven rings around it.

1) strange big blue rocky
2) rocky big blue strange
3) blue big strange rocky
4) big strange rocky blue

133- Some animals sleep during the day and hunt for food at night, which is a … time to hunt for food than during the day.

1) the best 2) better 3) as good as 4) good

134- The … that he learned to play the guitar in just a few months amazed his friends.

1) cell 2) ring 3) drop 4) fact

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

135- Getting enough sleep each night is very important to stay … and full of energy during the day.

1) healthy 2) polite 3) useful 4) delicious

136- Next summer, she plans to go ... to visit her relatives who live in Germany.

1) above 2) abroad 3) late 4) near

PART D: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Rivers play a very important role in human life. Most of our drinking water comes from rivers. Additionally, rivers provide more than just water; They help us grow food. Until 12,000 years ago, humans were nomads, meaning they traveled from place to place, hunting animals and gathering plants. However, their relationship with rivers changed the way they lived.

In the riverside lands of Mesopotamia, Egypt, India, and China, ancient people began to farm and grow crops. When they produced enough food and no longer needed to travel to find it, they started building homes. They established the first cities in Mesopotamia between the Tigris and Euphrates rivers, as well as along the Nile River in Egypt. The flooding of these rivers could destroy anything near them. So, ancient people had to be careful because their houses were close to rivers.

137- The passage is mainly about ... .

1) what a river is 2) how rivers changed human life

3) people who live in India and China 4) farming and growing food

138- Which of the following is true according to the passage?

1) All our drinking water comes from rivers.

2) Humans were nomads before they started to grow food.

3) The rivers destroyed most of the ancient cities.

4) Humans stopped hunting animals after they built the first cities.

139- We can understand from the passage that ... .

1) humans ate plants for 12,000 years

2) rivers changed the way people traveled

3) people who lived in Mesopotamia were more powerful

4) the first cities were built near rivers

140- The underlined word "established" in paragraph 2 is closest in meaning to ... .

1) visited 2) gave 3) created 4) protected

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورهٔ دوم)

۲۱ دی

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستار مستندسازی	سیدمحمّدرضا مهدوی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهدهٔ پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

استعدادتحلیلی

۳۰ دقیقه

۲۵۱- با حروف به‌هم‌ریختهٔ زیر نام دو کشور افریقایی را ساخته‌ایم، ولی یک حرف جا مانده است. آن حرف کدام است؟

«ا ر ر ش ک م م»

۱) د
۲) ص
۳) ل
۴) ن

۲۵۲- اگر حروف عبارت «درک متن» را به‌ترتیب الفبای فارسی از راست به چپ بنویسیم، جایگاه چند حرف تغییر نخواهد کرد؟

۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

بر اساس متن زیر برگرفته از کتاب «کارنامهٔ نثر معاصر» از دکتر حمید عبداللّهیان، به پنج پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید. در متن، نادرستی هم ایجاد شده است.

شاید بتوان سال ۱۳۰۰ را مهمترین سال در تاریخ ادبیات ایران به حساب آورد. بزرگترین تحوّلات در شعر، نمایشنامه، داستان کوتاه و رمان، در این سال و یکی دو سال قبل و بعد از آن اتّفاق افتاد، یعنی زمانی که حدود ۱۵ سال از انقلاب مردمی مشروطه ـ که باز هم در نوع خود در ایران بی‌سابقه است ـ گذشته بود. انقلاب نیز مانند همه‌ی جریانات تاریخی و سیاسی، با اندکی فاصله بر ادبیات اثر گذاشت. این فاصلهٔ ۱۵ ساله برای تأثیر واقعه‌ای سیاسی در ادبیات و هنر زمانی بسیار کوتاه بود و نشان‌دهنده‌ی این مسئله است که حرکت و جنبش مردمی برخواسته از درون و خواست مردم بود.

جمالزاده مجموعه‌ی «یکی بود یکی نبود» را در سال ۱۳۰۰ منتشر کرد. نیما «افسانهٔ» خود را در سال ۱۳۰۱ به چاپ رساند. نمایشنامه‌ی «جعفر خان از فرنگ برگشته» از محمد مقدّم در سال ۱۳۰۱ به چاپ رسید و در سال ۱۳۰۴ اجرا شد. رمان اجتماعی «تهران مخوف» نیز در سال ۱۳۰۴ چاپ و منتشر شد. این چهار اثر تغییرات بنیادین و اساسی در انواع کهن ادبی ایجاد کردند و روشنفکران و هنرمندان همزمان با آنها بلافاصله آنها را به عنوان اثر ادبی نوین پذیرفته و به تقلید از آن اقدام کردند. البتّه صاحبان اندیشه‌های واپسگرا و عوام به مخالفت با آنها پرداختند و افرادی چون نیما و جمالزاده مورد تکفیر و طرد عده‌ای قرار گرفتند که البتّه عناد با نیما از همه بیشتر بود، ولی انواع جدید به دلیل تطابق آثار ادبی اروپا و نیز آمادگی اذهان مردم به‌زودی پذیرفته شد و حتّی باعث شد که انواع پیشین ادبی به زودی کنار گذاشته شود.

تأثیر شدید جمالزاده باعث شد تا دیگر حکایات و تمثیل‌های گذشته کنار گذاشته شود و از آن پس، دیگر آثار چندانی به سبک حکایت گلستان سعدی دیده نمی‌شود، در حالی که پیشتر آثار زیادی به تقلید از گلستان ساخته می‌شد. مقدّم، نمایشنامه به سبک جدید را به اهل هنر ایران معرّفی کرد. تحوّلاتی که این چهار تن ایجاد کردند بر پایه‌ی سنّت‌های گذشته، فرهنگ وارداتی غرب و نیاز فرهنگی جامعه بود. نیما در «افسانه» نوآوری‌هایی را آغاز کرد که تا پایان عمرش ادامه داشت، امّا افسانه با شعر کهن و سنّتی گذشته تفاوت چندانی ندارد. افسانه مجموعهٔ چندین چهارپاره است که نمونه‌های آن در شعر سنّتی سابقه داشت. تنها نوآوری نیما در افسانه از نظر ساختار، حذف قافیه از مصراع سوم چهارپاره بود و از نظر معنی، وارد کردن مضامین و موضوعات اجتماعی به شکل نمادین. این دو کار نسبت به کارهای بعدی نیما و کارهای شاگردان و پیروانش چندان چشمگیر نبود امّا به دلیل زیربنایی بودن، این تحوّلات از مهمترین حوادث در شعر فارسی به شمار می‌آید.

مقدّم، شخصیت‌های قابل‌لمس و واقعی را از جامعهٔ اطراف خود انتخاب و وارد نمایش کرد. جمالزاده، به اندیشه‌های مطرح‌شده در روزنامه‌ها و مجلّات رنگ داستانی زد و افراد جامعه‌ی ایران مشروطه را وارد داستان کوتاه کرد. مشفق کاظمی نیز با «تهران مخوف» وضعیت شهر بزرگ تهران را در اغتشاش و بی‌نظمی اواخر قاجاریه در قالب رمان به تصویر کشید.

۲۵۳- کدام معنا برای واژه‌ی «عناد» در متن معنایی بهتر است؟

۱) دوستی
۲) مشورت
۳) دشمنی
۴) سهل‌انگاری

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۵۴- جمله‌ای در کدام بند از متن به ویرایش نیاز دارد؟

۱) بند نخست
۲) بند دوم
۳) بند سوم
۴) بند چهارم

۲۵۵- نویسنده در متن بالا، کدام عامل را نشانه‌ای بر مردمی بودن انقلاب مشروطه دانسته است؟

۱) شمار هنرمندانی که پیرو اندیشه‌های مشروطه بوده‌اند.
۲) شمار و پراکندگی قومی مردم عامی که بر انقلاب مشروطه اثر گذاشته‌اند.
۳) فاصلهٔ اندک بین انقلاب مشروطه و تحوّل آثار هنری که از آن اثر گرفته‌اند.
۴) فاصلهٔ زیاد بین اندیشه‌های حاکمان پیش از مشروطه و اندیشه‌های مردمی که انقلاب مشروطه را به‌پا کردند.

۲۵۶- بر اساس متن بالا کدام گزینه درست نیست؟

۱) اندیشه‌های مشروطه‌خواهی تا پیش از محمّدعلی جمالزاده، در شخصیت‌های داستانی رمان‌ها چندان ورود نداشته‌اند.
۲) نیما یوشیج پس از سرودن افسانه، تدریجاً پیروان و شاگردانی یافت که در نوآوری از کارهای او پیشتر رفتند.
۳) تا پیش از نمایش «جعفر خان از فرنگ برگشته»، شخصیت‌های نمایش‌ها از مردم معمول جامعه فاصله داشتند.
۴) تا پیش از انقلاب مشروطه، وضعیت مغشوش و نابه‌سامان تهران قاجاری تنها در رمان تهران مخوف تصویر شده‌بود.

۲۵۷- طبق متن بالا، کدام گزینه بخشی از «افسانهٔ» نیما نیست؟

۱) ای دلِ من، دلِ من، دلِ من! / بی‌نوا، مضطرا، قابل من! / با همه خوبی و قدر و دعوی / از تو آخر چه شد حاصل من / جز سرشکی به رخسارهٔ غم؟
۲) در بر این خرابه مغاره / وین بلند آسمان و ستاره / سالها با هم افسرده بودید / وز حوادث به دل، پاره پاره / او تو را بوسه می زد، تو او را
۳) چیستی؟ ای نهان از نظرها! / ای نشسته سرِ رهگذرها! / از پسرها همه ناله بر لب، / ناله‌ی تو همه از پدرها! / تو که‌ای؟ مادرت که؟ پدر که؟
۴) پای هر پنجره ای، شعری خواهم خواند / هر کلاغی را، کاجی خواهم داد / مار را خواهم گفت: چه شکوهی دارد غوک / آشتی خواهم داد

*** چهار فرزند خانواده‌ای هر یک چهار کارتِ «رنگ، حیوان، شهر و عدد» برداشته‌اند. رنگ‌ها آبی، قرمز، سبز و زرد است، حیوان‌ها فیل، اسب، موش و خرس، شهرها لندن، توکیو، برلین و پکن و عددها ۳، ۵، ۱۲ و ۱۸ است. می‌دانیم عددِ برلین ۱۲ است. پکن زرد نیست، لندن موش است و توکیو عددی دورقمی دارد. بر این اساس به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.**

۲۵۸- اگر فیل زرد باشد، قطعاً . . . . . .

۱) عددش یک‌رقمی است.
۲) عددش دورقمی است.
۳) شهرش توکیو است.
۴) شهرش برلین است.

۲۵۹- اگر عدد اسب ۵ باشد، قطعاً . . . . . .

۱) عدد موش ۳ است.
۲) رنگ توکیو آبی است.
۳) عدد خرس ۳ است.
۴) رنگ لندن آبی است.

۲۶۰- می‌دانیم که اگر شهرها را به‌ترتیب الفبا مرتب کنیم، حیوان‌ها هم به‌ترتیب الفبا مرتب می‌شوند. بر این اساس، قطعاً

۱) خرس زرد نیست.
۲) خرس زرد است.
۳) اسب سبز نیست.
۴) اسب سبز است.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶۱- با درست دانستن صورت سؤال قبلی، شخصی جدول داده‌ها را به‌طور اتفاقی کامل پر کرده است. چه میزان احتمال دارد این کار کاملاً درست انجام شده باشد؟

۱) $\frac{۱}{۴۸}$

۲) $\frac{۱}{۳۶}$

۳) $\frac{۱}{۳۲}$

۴) $\frac{۱}{۱۸}$

۲۶۲- چه کسری از مساحتِ شکل زیر رنگی است؟

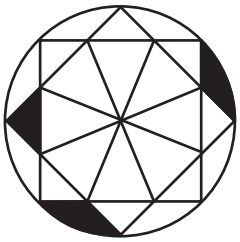

۱) $\frac{(۲\pi-۳)}{۸\pi}$

۲) $\frac{(\pi-\frac{۱}{۲})}{۴\pi}$

۳) $\frac{(\pi-۲)}{۴\pi}$

۴) $\frac{(۲\pi-\frac{۱}{۲})}{۸\pi}$

۲۶۳- قرار است هر یک از عددهای طبیعی ۲، ۳ و ۴ را به‌جای یکی از علامت‌های سؤال شکل زیر قرار دهیم. با کدام داده(ها) می‌توان فهمید حاصل $\boxed{?} + \triangle ?$ کدام است؟

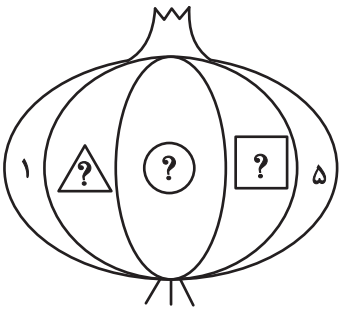

الف) حاصل $\boxed{?} \times \triangle ?$ عددی زوج است.

ب) حاصل $\boxed{?} - \triangle ?$ عددی منفی است.

۱) دادهٔ «الف» کافی است به دادهٔ «ب» احتیاجی نداریم.

۲) دادهٔ «ب» کافی است به دادهٔ «الف» احتیاجی نداریم.

۳) اگر هر دو داده را توأمان داشته باشیم به پاسخ نمی‌رسیم.

۴) با هر دو داده نیز به پاسخ نمی‌رسیم.

۲۶۴- کدام گزینه عددهای زیر را بهتر دسته‌بندی کرده است؟

۱	۴	۸
۹	۶۴	۱۲۱
۲۱۶	۷۲۹	۱۰۰۰

۱) {۹,۱۲,۷۲۹},{۴,۸,۶۴},{۱,۲۱۶,۱۰۰۰}

۲) {۸,۲۱۶,۱۰۰۰},{۴,۹,۱۲۱},{۱,۶۴,۷۲۹}

۳) {۶۴,۷۲۹,۱۰۰۰},{۸,۹,۲۱۶},{۱,۴,۱۲۱}

۴) {۹,۶۴,۱۰۰۰},{۴,۸,۲۱۶},{۱,۹,۲۱}

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶۵- در الگوی اعداد زیر، کدام گزینه به‌جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۲۶۶- کدام شکل از دورانِ شکل زیر به‌دست می‌آید؟

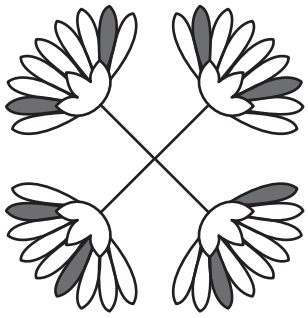

۱) 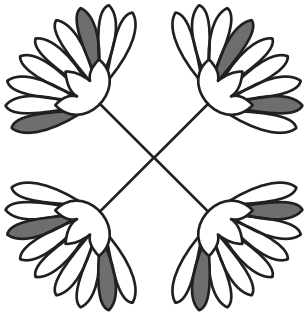

۲) 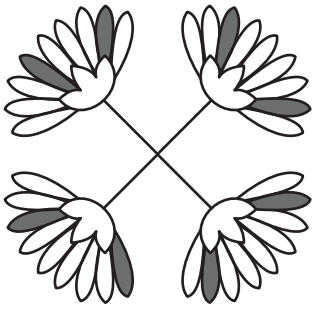

۳) 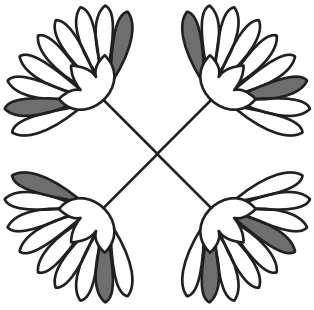

۴) 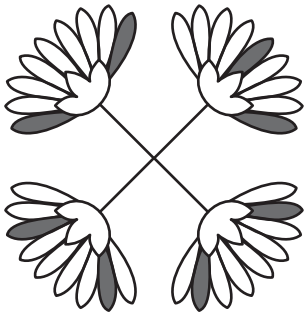

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶۷- شکل زیر از تکرارِ بدون تغییر و بدونِ دورانِ کدام گزینه حاصل شده است؟

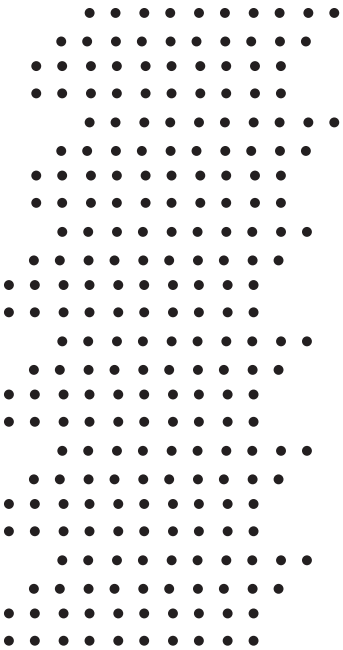

۱) 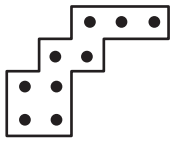

۲) 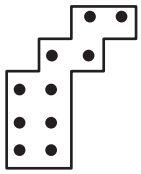

۳) 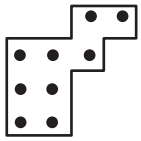

۴) 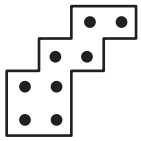

۲۶۸- کدام گزینه به‌جای علامت سؤال الگوی زیر قرار می‌گیرد؟

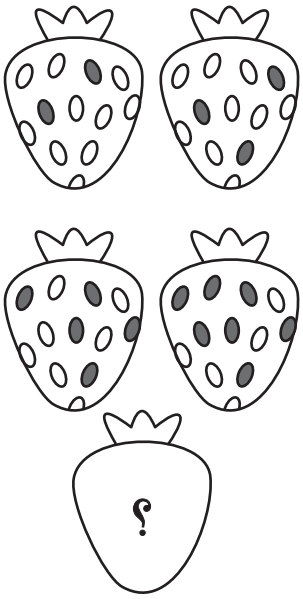

۱)

۲)

۳)

۴)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶۹- شکل چهارم الگوی زیر کدام است؟

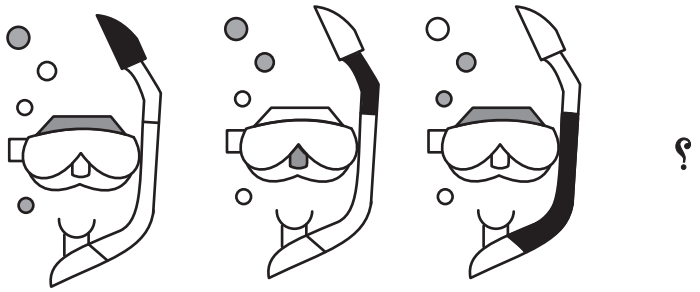

۱)

۲)

۳)

۴)

۲۷۰- سه طرحِ دو بعدی زیر از دید ناظر پشت مجسمه به کدام شکل دیده می‌شود؟

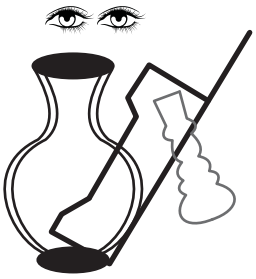

۱)

۲)

۳)

۴)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دهم انسانی

۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهانبخش، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، سعید کرمی
علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب جامع
جامعه‌شناسی (۱)	راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فرهاد منوچهری
عربی، زبان قرآن (۱)	ابوطالب درانی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، مصطفی قدیمی‌فرد، افشین کرمیان‌فرد، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، اقبال مرادی
منطق	جواد پاکدل، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی، مرضیه محمدی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، سپیده فتح‌الهی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سید عارف خبیری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	حسن اصحابی	حسن اصحابی	الهام محمدی	سید عارف خبیری، امیررضا کرمی‌پور امیرمحمد قلعه‌کاهی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، ملیکا ذاکری	زهرا زارع، زهرا قصری امیررضا کرمی‌پور	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	ساغر اسفهبدی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	امیررضا کرمی‌پور	عطیه محلوجی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی	سمیرا معروف، امیرمحمد قلعه‌کاهی متین شاملی	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	تینا شمسی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	**زهرا دامیار**
مسئول دفترچه	**مهدیه ملاصالحی**
مستندسازی	**مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور**
حروف‌چین و صفحه‌آرا	**زهرا تاجیک**
ناظر چاپ	**سوران نعیمی**

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینهٔ «۴» *(تمرین کتاب درسی)*

اگر رابطهٔ بین x و y را (x متغیر مستقل) به‌صورت زوج مرتبی نمایش دهیم، در صورتی تابع است که هیچ دو زوج مرتب متمایزی با مؤلفه‌های اول برابر در آن وجود نداشته باشد.

مطابق نکتهٔ فوق داریم:

$$\begin{cases}(۲,x+y)\\(۲,۴)\end{cases}\Rightarrow x+y=۴\quad (I)$$

$$\begin{cases}(۵,۲)\\(۵,x-y)\end{cases}\Rightarrow x-y=۲\quad (II)$$

با حل دستگاه دو معادله دو مجهول (I) و (II)، مقدار x و y را به‌دست می‌آوریم:

$$\begin{cases}x+y=۴\\x-y=۲\end{cases}\Rightarrow x=۳,y=۱$$

بنابراین:

$$x^۲+y^۲=(۳)^۲+(۱)^۲=۱۰$$

(مفهوم تابع، صفحهٔ ۴۹)

۲- گزینهٔ «۱» *(مسعود عباسی)*

شرط تابع بودن این است که از هر x فقط ۱ فلش خارج شود و اگر ۲ فلش خارج شد، پس باید هر دو y با هم برابر باشند:

$$m+۲n=۱$$

از طرفی ۳ و $\sqrt{۹}$ هر دو با هم برابرند، پس y هر دو باید با هم برابر شود:

$$m-n=-۲$$

هر دو معادله را در قالب یک دستگاه حل می‌کنیم:

$$\begin{cases}m+۲n=۱\\m-n=-۲\end{cases}\xrightarrow{\times ۲}\begin{cases}m+۲n=۱\\۲m-۲n=-۴\end{cases}$$

$$۳m=-۳\Rightarrow m=-۱$$

$$m+۲n=۱\xrightarrow{m=-۱}-۱+۲n=۱\to ۲n=۱+۱\to ۲n=۲\to n=۱$$

$$\Rightarrow\frac{۲n-m}{n-m}=\frac{۲+۱}{۱+۱}=\frac{۳}{۲}=\frac{۳}{۱}=۳$$

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۹)

۳- گزینهٔ «۳» *(آروین حسینی)*

اختلاف ریشه‌های معادلهٔ درجهٔ دوم هنگامی برابر صفر است که معادله، یک ریشهٔ مضاعف داشته باشد؛ پس $\Delta=۰$ می‌باشد:

$$\frac{۲}{۳}x^۲+(m+۱)x+۶=۰\Rightarrow\Delta=(m+۱)^۲-۴(\frac{۲}{۳})(۶)=۰$$

$$(m+۱)^۲=۱۶$$

$$\Rightarrow\begin{cases}m+۱=۴\Rightarrow m=۳\\m+۱=-۴\Rightarrow m=-۵\end{cases}$$

$m=-۵$ غیرقابل قبول است، چون حاصل $|x|+|y|$ نامنفی است؛ پس داریم:

$$A=\{(x,y)\,|\,x,y\in Z,|x|+|y|=۳\}$$

$\lvert x\rvert$	$\lvert y\rvert$	$\lvert x\rvert+\lvert y\rvert$
۰	۳	۳
۱	۲	۳
۲	۱	۳
۳	۰	۳

$$\Rightarrow\begin{cases}|x|=۰\\|y|=۳\end{cases}\Rightarrow\begin{matrix}x=۰\\y=\pm۳\end{matrix}\Rightarrow(۰,۳)(۰,-۳)$$

$$\Rightarrow\begin{cases}|x|=۱\Rightarrow x=\pm۱\\|y|=۲\Rightarrow y=\pm۲\end{cases}\Rightarrow(۱,۲)(۱,-۲)(-۱,۲)(-۱,-۲)$$

$$\Rightarrow\begin{cases}|x|=۲\Rightarrow x=\pm۲\\|y|=۱\Rightarrow y=\pm۱\end{cases}\Rightarrow(۲,۱)(۲,-۱)(-۲,۱)(-۲,-۱)$$

$$\Rightarrow\begin{cases}|x|=۳\Rightarrow x=\pm۳\\|y|=۰\Rightarrow y=۰\end{cases}\Rightarrow(۳,۰)(-۳,۰)$$

بنابراین:

$$A=\{(۰,۳),(۰,-۳),(۱,۲),(۱,-۲),(-۱,۲),(-۱,-۲),(۲,۱),(۲,-۱),(-۲,۱)(-۲,-۱),(۳,۰),(-۳,۰)\}$$

بنابراین رابطهٔ A شامل ۱۲ زوج مرتب است.

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۴- گزینهٔ «۳» *(آروین حسینی)*

اگر عدد موردنظر را x در نظر بگیریم، مکعب همان عدد به‌صورت $x^۳$ خواهد بود؛ پس:

عدد: $x\Leftarrow$ مکعب همان عدد: $x^۳\Leftarrow ۵$ برابر مکعب همان عدد: $۵x^۳$

$\Leftarrow ۵$ برابر مکعب همان عدد منهای $۵x^۳-۲:۲$

از طرفی دامنهٔ تابع f اعداد حقیقی است؛ پس:

$$\begin{cases}f:R\to R\\f:۵x^۳-۲\end{cases}$$

(ضابطهٔ جبری تابع، صفحهٔ ۵۴)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۵- گزینهٔ «۲» *(مهدی اسفندیاری)*

اعداد صحیح موجود در دامنهٔ تابع عبارت‌اند از $\{-۲,-۱,۰,۱\}$ و اعداد صحیح بُرد تابع $\{-۱,۰,۱,۲,۳\}$ هستند. اشتراک این مجموعه‌ها، مجموعهٔ $\{-۱,۰,۱\}$ است که شامل ۳ عدد صحیح می‌باشد.

(ضابطهٔ جبری تابع، صفحهٔ ۵۲)

۶- گزینهٔ «۳» *(محسن جهان‌بخش)*

برای پیدا کـردن مقـادیر a، b و c، بایـد نقـاط $(۷,c),(b,۰),(-۱,a)$ را در ضابطهٔ تابع قرار دهیم:

$$(-۱,a) \Rightarrow a = \frac{\sqrt{(-۱)+۲}}{(-۱)-۱} = \frac{\sqrt{۱}}{-۲} = -\frac{۱}{۲}$$

$$(b,۰) \Rightarrow ۰ = \frac{\sqrt{b+۲}}{b-۱} \Rightarrow \sqrt{b+۲} = ۰ \Rightarrow b+۲ = ۰ \Rightarrow b = -۲$$

$$(۷,c) \Rightarrow c = \frac{\sqrt{۷+۲}}{۷-۱} = \frac{\sqrt{۹}}{۶} = \frac{۳}{۶} = \frac{۱}{۲}$$

پس حاصل $a+b-c$ برابر است با:

$$(-\frac{۱}{۲}) + (-۲) - (\frac{۱}{۲}) = -۳$$

(ضابطهٔ جبری تابع، صفحهٔ ۵۴)

۷- گزینهٔ «۴» *(حمیدرضا رستم‌نژاد)*

به‌ازای $x=۲$ داریم:

$$f(x) = ۳x+۲-۳f(۲) \xrightarrow{x=۲} f(۲) = ۳(۲)+۲-۳(f(۲))$$

$$\Rightarrow ۴f(۲) = ۸ \Rightarrow f(۲) = ۲$$

حال تابع f را به‌صورت $f(x) = ۳x-۴$ بازنویسی می‌کنیم و مقدار $f(-۲)$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f(-۲) = ۳(-۲)-۴ = -۱۰$$

(ضابطهٔ جبری تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۸- گزینهٔ «۱» *(آروین حسینی)*

ابتدا اعضای دامنه را در تابع f جایگذاری می‌کنیم:

$$x = -۳ \Rightarrow f(-۳) = \frac{۲(-۳)+۳}{-۳+۲} = \frac{-۳}{-۱} = ۳$$

$$x = -۱ \Rightarrow f(-۱) = \frac{۲(-۱)+۳}{-۱+۲} = \frac{۱}{۱} = ۱$$

$$x = a \Rightarrow f(a) = \frac{۲a+۳}{a+۲}$$

بنابراین مجموعهٔ بُرد تابع f به‌صورت $R_f = \{۱,۳,\frac{۲a+۳}{a+۲}\}$ درمی‌آیـد، حـال مجموع اعضای بُرد طبق فرض سؤال باید برابر ۶/۵ باشد؛ پس داریم:

$$۱+۳+\frac{۲a+۳}{a+۲} = ۶/۵ \Rightarrow \frac{۲a+۳}{a+۲} = \frac{۵}{۲} \Rightarrow ۴a+۶ = ۵a+۱۰$$

$$\Rightarrow a = -۴$$

در نتیجه:

$$f(\frac{a+۱}{۲}) = f(-\frac{۳}{۲}) = \frac{۲(-\frac{۳}{۲})+۳}{-\frac{۳}{۲}+۲} = ۰$$

(ضابطهٔ جبری تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۹- گزینهٔ «۲» *(تمرین کتاب درسی)*

نمودار تابع خطی از دو نقطهٔ $(۰,۰)$ و $(۲,۷)$ می‌گـذرد، پـس شـیب تـابع f برابر است با:

$$f(x) = ax+b \Rightarrow a = \frac{۷-۰}{۲-۰} = \frac{۷}{۲}$$

از طرفی چون از مبدأ مختصات یعنی نقطهٔ $(۰,۰)$ عبور می‌کند، پس $b=۰$ است. حال داریم:

$$f(x) = \frac{۷}{۲}x \Rightarrow \begin{cases} f(۰/۱) = \frac{۷}{۲} \times \frac{۱}{۱۰} = \frac{۷}{۲۰} \\ f(-۰/۱) = \frac{۷}{۲} \times (-\frac{۱}{۱۰}) = -\frac{۷}{۲۰} \end{cases}$$

در نتیجه اختلاف $f(۰/۱)$ و $f(-۰/۱)$ برابر است با:

$$|f(۰/۱) - f(-۰/۱)| = |\frac{۷}{۲۰} - (-\frac{۷}{۲۰})| = \frac{۱۴}{۲۰} = ۰/۷$$

(نمودار تابع خطی، صفحهٔ ۶۲)

۱۰- گزینهٔ «۳» *(دانیال آرکیش)*

با توجه به ضابطهٔ تابع $f(x) = ۲x-۴$ عرض از مبـدأ خـط -۴ اسـت، پـس نمودار تابع، محور yها را در زیر محور xها قطع می‌کند، پس گزینـه‌هـای «۲» و «۴» رد می‌شوند و شیب خط هم مثبت است، پس جواب گزینهٔ «۳» است.

(نمودار تابع خطی، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۹)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینهٔ «۳» *(صالح بهاری)*

ب) پس از سقوط دولت ساسانی و از بین رفتن استقلال سیاسی ایران، ایرانیان هم‌چنان به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند.

د) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن، دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.

(تاریخ ادبیات، صفحهٔ ۴۱)

۱۲- گزینهٔ «۲» *(صالح بهاری)*

رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» بود. نثر این دوره بیشتر به موضوعات «حماسی»، «ملی» و «تاریخی» توجه دارد.

(تاریخ ادبیات، صفحهٔ ۴۳)

۱۳- گزینهٔ «۴» *(علی صیدانلو)*

الف) تاریخ بلعمی، برگردان فارسی کتاب «تاریخ الرّسل و الملوک» البته با دخل و تصرف «ابوعلی بلعمی» است.

ب) در سال ۳۴۶ ق. «شاهنامهٔ ابومنصوری» توسط عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد و موضوع آن تاریخ گذشتهٔ ایران است.

ج) «ترجمهٔ تفسیر طبری»، ترجمهٔ جمعی از دانشوران آن زمان از کتاب «تفسیر طبری» است.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۴- گزینهٔ «۱» *(سعید جعفری)*

(۷) –UU––UU––UU––UU

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: ––U/–––U/–––U (۸)

گزینهٔ «۳»: ––U/––U/––U/––U (۸)

گزینهٔ «۴»: ––U–/––U–/––U– (۹)

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۱)

۱۵- گزینهٔ «۳» *(سعید کرمی)*

با توجه به تقطیع دقیق شعر، نیاز به کلمه‌ای داریم که دو هجای بلند دارد:

رُو: – / نَق: –

تقطیع شعر:

عد	ل	بِ	اَی	یا	مِ	تُ	رُو	نَق	گِ	رِفت
رو	ز	بِ	خُر	شی	د	دِ	رَف	شان	شَ	وَد
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۴۸)

۱۶- گزینهٔ «۲» *(سعید جعفری)*

(۶) –U––/–U––/–U––/–U––

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: –U–/––U–/––U–/––U– (۷)

گزینهٔ «۳»: ––U/–U–U/U–– (۷)

گزینهٔ «۴»: –––U/–––U/–––U/–––U (۷)

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۱)

۱۷- گزینهٔ «۴» *(ابوالفضل عباس‌زاده)*

بررسی ابیات:

الف) تشخیص: «بغل کردن موی یار توسط شانه»، جناس: «در» و «بر»

ب) فاقد سجع و جناس

ج) واج‌آرایی: حرف «ش» و «ر»

د) جناس: «رحمت» و «زحمت»

هـ) سجع: «گردون» و «افسون» سجع متوازی دارند.

(بدیع لفظی، ترکیبی)

۱۸- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عبدالوند)*

«عمر» و «مال» که در پایان دو جمله آمده‌اند، هم‌وزن هستند و سجع متوازن دارند.

(بدیع لفظی، صفحهٔ ۵۳)

۱۹- گزینهٔ «۴» *(اکرم رسا)*

«هـ» در پایان واژگان «کوزه» و «دسته» به‌صورت مصوّت کوتاه «ـِ» خوانده می‌شود.

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۴۸)

۲۰- گزینهٔ «۱» *(کتاب جامع)*

«زاینده» و «پاینده» بخشی از مشبه‌به هستند.

(بیان و بدیع، صفحهٔ ۵۳)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

علوم و فنون ادبی (۱) – سؤال‌های «آشنا»

۲۱- گزینهٔ «۴» *(کتاب جامع)*

تشریح موارد نادرست:

الف) توضیح این مورد دربارهٔ زبان پارتی صدق می‌کند.

د) «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» هر دو اصل پارتی دارند.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۲۲- گزینهٔ «۳» *(کتاب جامع)*

قرن چهارم، دورهٔ طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمندان بزرگی چون «محمدبن زکریای رازی» آغاز شد و با شاعر بی‌نظیری مانند «فردوسی» ادامه یافت.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۲۳- گزینهٔ «۳» *(کتاب جامع)*

۱- ساز (در ناساز)/ ۲- پیر (در پیرهن)

هجای پایان مصراع‌ها بلند محسوب می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «چشم، شمع، تاب، آب» (۴)

گزینهٔ «۲»: «ذاشت (در نگذاشت)، آب» (۲)

گزینهٔ «۴»: «بحر، لطف، قهر، قند، زهر، بیش، زار (در میازار)» (۷)

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۴۸)

۲۴- گزینهٔ «۴» *(کتاب جامع)*

نشانه‌های هجایی بیت گزینهٔ «۴»: **U – – / U – – / U – – / U –**

خِ	رَد	را	بِ	تَد	بی	رِ	تُس	تِق	تِ	دا
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۴۹)

۲۵- گزینهٔ «۲» *(کتاب جامع)*

چِ	سُو	گن	د	خُر	دی
U	-	-	U	-	-
چِ	دِل	سَخ	ت	کَر	دی
U	-	-	U	-	-

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۵۱)

۲۶- گزینهٔ «۳» *(کتاب جامع)*

در هر مصراع این گزینه، **(–UU–)** چهار بار تکرار شده است.

اش	کِ	دَ	وان	هر	سَ	حَ	ری
–	**U**	**U**	–	–	**U**	**U**	–

از	دِ	لَ	ما	رَد	خَ	بَ	ری
–	**U**	**U**	–	–	**U**	**U**	–

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: **–U – U / –UU – / – U – U / –UU –**

گزینهٔ «۲»: **–U – / – UU – / – U – / – UU –**

گزینهٔ «۴»: **–U – / – UU – / – UU –**

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۵۱)

۲۷- گزینهٔ «۱» *(کتاب جامع)*

«گرم و نرم» چون در آخر دو جمله نیامده‌اند، سجع نیستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: وزن دو واژهٔ «حیف و طرح» یکسان است ولی حرف آخرشان یکسان نیست، پس سجع متوازن دارند.

گزینهٔ «۳»: دو واژهٔ «بشوید و بگوید» هم، وزن یکسان دارند و هم حرف آخرشان یکسان است، پس سجع متوازی دارند.

گزینهٔ «۴»: «نگیرد و نپذیرد» حرف آخرشان یکسان است ولی وزنشان یکسان نیست، پس سجع مطرّف دارند.

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۸- گزینهٔ «۳» *(کتاب جامع)*

ب) تلمیح: «ماه مصر» و «پیراهن»؛ به داستان حضرت یوسف (ع) اشاره می‌کنند.

الف) تشبیه: «شاهد مهرو»، «فیروزه‌گون طارم»

د) سجع: «رو، خو، جو» سجع متوازی دارند.

ج) واج‌آرایی: تکرار حرف «ر»

هـ) واژه‌آرایی یا تکرار: تکرار «خیال» و «کسی»

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۹- گزینهٔ «۴» *(کتاب جامع)*

ارزش موسیقایی سجع متوازی از همهٔ سجع‌ها بیشتر است. در این گزینه نیز میان واژه‌های «لطیف و نظیف» سجع متوازی وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: جهان، جان: سجع مطرّف

گزینهٔ «۲»: پاک، صاف / شریف، کریم: سجع متوازن

گزینهٔ «۳»: آرند، بیازارند: سجع مطرّف

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳۰- گزینهٔ «۲» *(کتاب جامع)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «می‌وزید، رسید»: سجع مطرّف / «می‌گوید، می‌موید، می‌جوید»: سجع متوازی

گزینهٔ «۲»: «بنگری، نگری»: سجع مطرّف / «ناز، نیاز»: سجع مطرّف

گزینهٔ «۳»: «داد، نهاد»: سجع مطرّف / «بخوردیم، بگفتیم»: سجع متوازی

گزینهٔ «۴»: «پیش، خویش» و «می‌گفت، می‌سفت»: سجع متوازی / «افراشته، کاشته»: سجع مطرّف

(بدیع لفظی، صفحهٔ ۵۳)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینهٔ «۳» *(فرهاد منوچهری)*

تشریح موارد نادرست:

- یکی از مهم‌ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور سادهٔ آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

- در تقسیم‌بندی جوامع از نگاه دورکیم، در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

(جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۳۹، ۴۰ و ۴۲)

۳۲- گزینهٔ «۱» *(شبیه‌ساز امتحان نهایی دبیرستان سرای دانش بهبهان- دی ۱۴۰۲)*

دیدگاه عرضی جهان‌های اجتماعی:

هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند، می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد.

(جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۳۳- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

- جهان اجتماعی با آگاهی و ارادهٔ افراد انسانی پدید می‌آید.

- ساختن جهانی جدید نیازمند گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است.

(پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۳۴- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی)*

«زوال عقلانیت ذاتی»: جهان متجدد، فقط علومی را که با روش تجربی به‌دست می‌آیند علم می‌داند و علومی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری دربارهٔ این امور به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند به «زوال معنا» یا «عقلانیت ذاتی» یاد می‌شود.

«گسترش عقلانیت ابزاری»: علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و ... و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد. رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش «عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

«پیامد رواج کنش‌های حسابگرانهٔ معطوف به دنیا»: ۱- تنگ شدن عرصه برای سایر کنش‌های انسانی مثل کنش‌های عاطفی و اخلاقی / ۲- اسیر شدن انسان در نظام اجتماعی پیچیده‌ای که مثل قفس آهنین، همهٔ ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند. / ۳- از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها

(پیامدهای جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳۵- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۹۳)*

تا زمانی‌که یک جهان اجتماعی از طریق «مشارکت اجتماعی افراد» پابرجاست، پیامدهای ضروری و الزامی آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و «برداشته شدن الزام‌های آن»، جهان اجتماعی جدیدی شکل خواهد گرفت و به‌دنبال آن، الزام‌های دیگری به‌وجود می‌آید که بر «فعالیت اجتماعی اعضای آن» تأثیر می‌گذارد.

(پیامدهای جهان اجتماعی، صفحهٔ ۴۷)

۳۶- گزینهٔ «۳» *(یاسین ساعدی)*

تشریح موارد نادرست:

ـ حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان دربارهٔ انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی نمی‌توان شناخت.

ـ به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، «آرمان اجتماعی» می‌گویند.

ـ حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و کنش‌ها براساس آگاهی یا جهل، توجه یا بی‌توجهی مردم جهان‌های اجتماعی مختلف نسبت به آن‌ها تعیین نمی‌شود.

(ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۶، ۵۸، ۶۰ و ۶۱)

۳۷- گزینهٔ «۲» *(یاسین ساعدی)*

در سراسر تاریخ حق و باطل از آرمان‌های بشری بوده و اغلب جهان‌های اجتماعی رعایت حق و مقابله با باطل را لازم دانسته‌اند. در جهان اسلام نیز عمل به حق و پرهیز از باطل مهم‌ترین آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی هستند. ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند.

(ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۸)

۳۸- گزینهٔ «۱» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

استاد دانشگاه بودن: اجتماعی، متغیر، اکتسابی

با اخلاق بودن: فردی، اکتسابی، متغیر

هم‌وطن بودن (زاده شدن در یک کشور): اجتماعی، انتسابی، ثابت

(هویت، صفحهٔ ۶۸)

۳۹- گزینهٔ «۳» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

ـ یک انسان با تقوا (جهان نفسانی)، جهانی را تغییر می‌دهد (جهان اجتماعی): تأثیر جهان نفسانی بر اجتماعی

ـ تحقیر نوجوانان در مدرسه (جهان اجتماعی) می‌تواند باعث کاهش اعتماد به نفس در آنان شود (جهان نفسانی): تأثیر جهان اجتماعی بر نفسانی

ـ عامل بسیاری از مهاجرت‌ها (جهان اجتماعی)، شرایط اقلیمی (جهان طبیعی) است: تأثیر جهان طبیعی بر اجتماعی

ـ بسیاری از بیماری‌های جسمانی (جهان طبیعی) با کمک قوای روانی (جهان نفسانی) درمان می‌شوند: تأثیر جهان نفسانی بر طبیعی

(هویت، صفحهٔ ۷۲)

۴۰- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی)*

بخشی از هویت فرد، آگاهانه است که فرد آن را می‌شناسد یا آن‌که دیگران به آن پی برده‌اند و آن را برای فرد بازگو نموده‌اند. درحالی‌که این گزینه از بخش ناخودآگاه هویت صحبت می‌کند.

(هویت، صفحهٔ ۷۷)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۹۸)*

«استرجعتُ»: پس گرفتم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «حاسوبی»: کامپیوترم (رد گزینهٔ ۲) / «مـن الـدّکان الّـذی»: از مغـازه‌ای کـه (رد گزینـه‌هـای ۱ و ۲) / «یختصّ بـ ...»: مختص به ... است (رد سایر گزینه‌ها) / «تصلیح الوسـائل الکهربائیّة»: تعمیر وسایل برقی (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه، ترکیبی)

۴۲- گزینهٔ «۴» *(ابوطالب درانی)*

«تَظُنُّ»: گمان می‌کنی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أن نـری»: کـه ببینـیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «إعصاراً شدیداً»: گردبادی شدید (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۴۳- گزینهٔ «۲» *(افشین کرمیان‌فرد)*

«خُمس سکّان الأرض»: یـک پـنجم سـاکنان زمـین (رد سـایر گزینـه‌هـا) / «مسلمون»: مسلمان هستند / «علّمنا»: به ما یاد داد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أن نتعایشَ»: که هم‌زیستی کنیم / «مع الآخَرینِ»: با دیگران (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۴۴- گزینهٔ «۳» *(آیدین مصطفی‌زاده)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینـهٔ «۱»: «جالسـتَ» از بـاب «مفاعلـة» اسـت و در ایـن‌جـا بـه معنـای «هم‌نشینی کنی» می‌باشد.

گزینهٔ «۲»: ترجمهٔ «تَعلّموا: یاد بگیرید» و «علّموا: یاد بدهید» جابه‌جا نوشته شده است و نیز «علم را» در ترجمه اضافی است.

گزینهٔ «۴»: «لا تجتمع خصلتان فـی المـؤمن»: دو ویژگـی در مـؤمن جمـع نمی‌شود.

(ترجمه، صفحهٔ ۶۳)

۴۵- گزینهٔ «۱» *(مرتضی کاظم‌شیرودی)*

«شما را ... قرار دادیم»: جعلناکم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «ملت‌ها و قبایلی»: شعوباً و قبائل (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تا یک‌دیگر را ... دعوت کنید»: لِتَدعُوا بعضُکم بعضاً (رد سایر گزینه‌ها) / «به وحدت»: إلی الوحدة (رد گزینه‌هـای ۲ و ۴)

(تعریب، ترکیبی)

۴۶- گزینهٔ «۴» *(مصطفی قدیمی‌فرد)*

ترجمهٔ عبارت: «افتادن ماهی‌ها از آسمان بر زمین چیزی طبیعی است که در هر شهری دیده می‌شود.» (نادرست است.)

(مفهوم، ترکیبی)

۴۷- گزینهٔ «۳» *(آرمین ساعدپناه)*

ترجمهٔ عبارت: «ادارهٔ راهنمایی و رانندگی: ادارهٔ مسئول دربـارهٔ صـادرات بـه خارج و واردات به آن است.» (توضیح مربوط به «الجمارک» می‌باشد.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «مزدور: او کسی است که برای مصلحت دشمن کار می‌کند.»

گزینهٔ «۲»: «آشنایی با یک‌دیگر: آشنا شدن برخی با برخی دیگر است.»

گزینهٔ «۴»: «رهبر: رئیس کشور؛ او کسـی اسـت کـه بـه مسـئولین دسـتور می‌دهد و آن‌ها را برای انجام تکالیف نصیحت می‌کند.»

(واژگان، صفحهٔ ۶۱)

۴۸- گزینهٔ «۱» *(مصطفی قدیمی‌فرد)*

«اکتَسِبی» (فعل امر، صیغهٔ مفرد مؤنّث مخاطب): کسب کن

(ترجمهٔ فعل، ترکیبی)

۴۹- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۱۳۹۸، با تغییر)*

در این گزینه «تَعالوا (بیایید)» فعل لازم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «یأمرُ» فعل متعدّی است.

گزینهٔ «۲»: «یَضُمُّ» فعل متعدّی است.

گزینهٔ «۴»: «قالَ»، «یفرِّق» و «اعلَموا» افعال متعدّی هستند.

(قواعد – فعل لازم و متعدّی، صفحهٔ ۳۸)

۵۰- گزینهٔ «۴» *(ابوطالب درانی)*

در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» به‌ترتیب افعال «تعامَـلَ»، «تَشـابَهَ» و «تَعـاوَنَ» از باب «تفاعل» هستند و دارای ۲ حرف زائد می‌باشند؛ اما «تجالس» در گزینهٔ «۴» از باب «مُفاعَلَة» و دارای یک حرف زائد است. دقت کنید که با توجه به مؤنث بودن «الطالبة»، فعل «تجالس» یک فعل مضارع است نه ماضی!

(قواعد – ثلاثی مزید، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تاریخ (۱)

۵۱- گزینهٔ «۴» *(فاطمه عزیزی)*

رقابت دولت- شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقهٔ آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد.

(یونان و روم، صفحهٔ ۵۲)

۵۲- گزینهٔ «۴» *(فاطمه عزیزی)*

پس از آن‌که امپراتور کنستانتین در ۳۳۰ م. شهر بیزانتیوم را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینهٔ تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد. روم شرقی تا سال ۱۴۵۳ م. که پایتخت آن توسط امپراتوری مسلمان عثمانی فتح شد، دوام آورد. روم غربی در ۴۷۵ م. در اثر هجوم اقوام بیابان‌گرد نابود شد.

(یونان و روم، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۵۳- گزینهٔ «۳» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

تمدن مینوسی قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همجوار خود، روابط بازرگانی داشتند.

(یونان و روم، صفحهٔ ۵۱)

۵۴- گزینهٔ «۲» *(فاطمه عزیزی)*

دوران تاریخی (از ۵ هزار سال پیش تا کنون)					
دوران حکومت آریاییان (۷۰۰ ق.م تا ۶۵۱ م.)					دوران پیش آریایی (۳۰۰۰ ق.م. تا حدود ۷۰۰ ق.م.)
ساسانیان	اشکانیان	سلوکیان	هخامنشیان	ماد	تمدن ایلام، جیرفت، شهر سوخته، شهداد و ...

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحهٔ ۶۵)

۵۵- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عزیزی)*

منابع تحقیق تاریخ به دو دستهٔ منابع دست اول یا اصلی و منابع دست دوم یا فرعی تقسیم می‌شوند.

منابع دست اول یا اصلی تاریخ ایران باستان به دو دستهٔ منابع غیرنوشتاری و منابع نوشتاری، تفکیک می‌شوند.

سنگ‌نوشته‌ها و لوح‌های گلی مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی در دورهٔ هخامنشیان هستند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۹)

۵۶- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۹۸)*

یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در ایران باستان، این است که سنّت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنّت کتابت بوده است. علاقه و عادت به حفظ سینه به سینهٔ مطالب در قرن‌ها و حتی هزاره‌ها، لزوم ثبت و نگارش آن‌ها را در درجهٔ اهمیت کمتری قرار داده است.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحهٔ ۶۷)

۵۷- گزینهٔ «۳» *(امیررضا پرویزی)*

فلات ایران از شمال به دریای کاسپی (خزر) و دریاچهٔ آرال، از غرب به جلگهٔ بین‌النهرین، از جنوب به خلیج فارس، دریای مکران (عمان) و اقیانوس هند و از شرق به جلگهٔ سند محدود می‌شود.

ایران به‌واسطهٔ موقعیت جغرافیایی خاص خود در جنوب غربی آسیا پل ارتباطی شرق و غرب جهان باستان بود. در عصر باستان، مهم‌ترین راه‌های زمینی و دریایی که تمدن‌ها و کشورهای بزرگ را به یکدیگر متصل می‌کردند، از ایران می‌گذشتند.

(سپیده‌دم تمدّن ایرانی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۵۸- گزینهٔ «۲» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

مورد (الف) نادرست است؛ زیرا مربوط به دورهٔ پارینه سنگی است.

مورد (د) نادرست است؛ زیرا ابزارهای سنگی به‌دست آمده از غارها را با قدمت حدود یک میلیون سال تخمین زده‌اند.

(سپیده‌دم تمدّن ایرانی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۵۹- گزینهٔ «۱» *(فاطمه عزیزی)*

عبارت اول: در دورهٔ ایلام، معماری پیشرفت چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بناها رایج شد.

عبارت دوم: یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

عبارت سوم: شواهد باستان‌شناسی نشان می‌دهد که سکونتگاه‌های جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان از مراکز مهم تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند.

عبارت چهارم: حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های پلوپونزی میان دولت- شهرهای یونانی، به‌طور پنهانی، به اسپارت کمک مالی می‌کرد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۲، ۶۰، ۷۴ و ۷۸)

۶۰- گزینهٔ «۱» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

ـ در یونان باستان، مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند، اما در نتیجهٔ توسعهٔ دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

ـ آگاهی‌های تاریخی تازه‌ای که در نتیجهٔ خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی به‌دست آمد، نقش بسزایی در توجه و گرایش این گروه از محققان به تاریخ آن دوره داشت.

ـ ایلام با دیگر مناطق فلات ایران و سرزمین‌های مجاور آن، مانند آسیای صغیر و هند، روابط تجاری داشت. ارتباط‌های سیاسی و تجاری موجب شکل‌گیری روابط فرهنگی میان این سرزمین‌ها شد.

ـ فرمانروایان سومری و اکّدی، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازها، سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۴، ۶۳، ۷۶ و ۷۷)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جغرافیای ایران

۶۱- گزینهٔ «۴» *(متین بهادرلو)*

بررسی عبارت‌های نادرست:

ـ رشته‌کوه‌های هزار مسجد و آلاداغ در منطقهٔ کوهستانی شمال خراسان قرار دارند.

ـ به‌ترتیب ناهمواری‌های مریخی (کوه‌های مینیاتوری) و کوه‌های منفرد مرکزی، در منطقهٔ کوهستانی شرق و جنوب شرقی و منطقهٔ کوهستانی مرکزی قرار دارند. (نه برعکس)

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶، ۲۹ و ۳۰)

۶۲- گزینهٔ «۱» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

عبارت‌های صورت سؤال به‌ترتیب مربوط به منطقهٔ کوهستانی مرکزی، منطقهٔ کوهستانی زاگرس، منطقهٔ کوهستانی آذربایجان و منطقهٔ کوهستانی البرز هستند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۴، ۲۵، ۲۷ و ۲۹)

۶۳- گزینهٔ «۱» *(اقبال مرادی)*

رشته‌کوه زاگرس از برخورد صفحهٔ عربستان و صفحهٔ اوراسیا به‌وجود آمده است. این چین‌خوردگی‌ها پس از تشکیل، به حالت اولیه باقی نمانده و طی میلیون‌ها سال به علت فرسایش تغییر شکل یافته است. یکی از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه زاگرس گنبدهای نمکی است.

(ناهمواری‌های ایران، صفحهٔ ۲۷)

۶۴- گزینهٔ «۳» *(امیررضا پرویزی)*

مهم‌ترین سامانهٔ بارشی در ایران، توده هوای مرطوب غربی است که در دورهٔ سرد سال وارد کشور شده و موجب ریزش برف و باران می‌شود.

توده هوای سودانی، گاهی در دورهٔ سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحهٔ ۴۰)

۶۵- گزینهٔ «۳» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

- با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دمای هوا به‌طور میانگین حدود ۶ درجهٔ سانتی‌گراد کاهش می‌یابد که با افزایش دو برابری ارتفاع دمای هوا نیز دو برابر کاهش می‌یابد.

$$\frac{۱۰۰۰}{۶}\times ۲=\frac{۲۰۰۰}{۱۲}$$

- مهم‌ترین کمربندهای خشک و بیابانی کرهٔ زمین در اثر عامل پرفشار جنب حارّه‌ای به‌وجود آمده است که مانع ریزش باران در دورهٔ گرم سال می‌شود.

- توده هوای مرطوب موسمی، در دورهٔ گرم سال و توده هوای مرطوب غربی، در دورهٔ سرد سال به کشور نفوذ می‌کنند.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۸، ۳۹ و ۴۰)

۶۶- گزینهٔ «۲» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

الف)

ـ در اطراف خط استوا (مدار صفر درجه) کمربند کم‌فشار حارّه‌ای تشکیل می‌شود؛ بنابراین منطقه‌ای کم‌فشار است.

ـ در مدار ۳۰ درجهٔ شمالی و جنوبی منطقهٔ پرفشار تشکیل می‌شود.

ب) در اطراف مدار رأس‌السّرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حارّه‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحهٔ ۳۸)

۶۷- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۲)*

ویژگی‌های توده‌های هوا:

توده هوای مرطوب غربی	رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دورهٔ سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.
توده هوای مرطوب موسمی	برخی سال‌ها در دورهٔ گرم از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.
توده هوای سودانی	گاهی در دورهٔ سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: توده هوای مرطوب غربی و خشک سیبری در دورهٔ سرد سال وارد کشور می‌شوند.

گزینهٔ «۳»: توده هوای سرد و خشک سیبری نیز موجب بارش در بخشی از ایران (سواحل خزر) می‌شود.

گزینهٔ «۴»: توده هوای سودانی نیز باعث بارندگی در کشور می‌شوند.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۶۸- گزینهٔ «۱» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۳)*

نزدیکی به دریاها و دوری از آن، در آب و هوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد. (پس در نواحی شمالی شرایط مناسبی برای صعود هوا و بارش وجود دارد: رد گزینهٔ «۲»). ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. (با این حال نواحی جنوبی در مجاورت منابع رطوبتی قرار دارند: رد گزینهٔ «۳»).

در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها (رد گزینهٔ «۳») و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است؛ ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کمتر است. (تأیید گزینهٔ «۱»)

شرایط (الف)، مطابق با آب و هوای جنوب کشور است که گرم و شرجی قلمداد می‌شود. آب و هوای گرم و خشک در توصیف نواحی داخلی به‌کار می‌رود. (رد گزینهٔ «۴»)

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۸، ۴۱ و ۴۲)

۶۹- گزینهٔ «۳» *(متین بهادرلو)*

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: آب و هوای کوهستانی (افزایش بارندگی و کاهش دما با افزایش ارتفاع)

گزینهٔ «۲»: آب و هوای معتدل خزری (بارندگی زیاد و اعتدال دما در طول سال)

گزینهٔ «۴»: آب و هوای گرم و شرجی (رطوبت نسبی بالا و بارندگی اندک)

(آب و هوای ایران، صفحهٔ ۴۲)

۷۰- گزینهٔ «۴» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: این وضعیت در حالت عادی در لایهٔ تروپوسفر رخ می‌دهد. در وضعیت وارونگی این حالت برعکس است.

گزینهٔ «۲»: این وضعیت مربوط به حالت عادی است.

گزینهٔ «۳»: در پدیدهٔ وارونگی حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد و همین عامل موجب افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

منطق

۷۱- گزینهٔ «۲» *(طهورا ره‌انجام)*

در صورت سؤال افراد با دیدن شباهت ظاهری نام یک شرکت معتبر با شرکت مدنظر، اعتبار و کیفیت محصول‌های آن شرکت را به شرکت جدید تسرّی می‌دهند؛ بنابراین مغالطهٔ «تمثیل ناروا» می‌تواند اتفاق بیفتد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۷۲- گزینهٔ «۳» *(طهورا ره‌انجام)*

با توجه به داستان طوطی و بقال، اصطلاح «قیاس» به معنای مقایسه و پیدا کردن شباهت میان دو امر جزئی و حکم کردن براساس شباهت‌های آن‌ها است که در منطق «استدلال تمثیلی» چنین کاری را انجام می‌دهد.

نکته: استدلال قیاسی به تشبیه ربطی ندارد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۵۱)

۷۳- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۹۲)*

در استقرای تعمیمی، ذهن انسان از جزئی به کلی سیر می‌کند و نتیجه‌ای که از آن گرفته می‌شود حتماً قضیه‌ای «کلی» است. استقرای تعمیمی در ریاضیات و علوم تجربی کاربرد زیادی دارد و مبنای اعتماد به علوم تجربی است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۷۴- گزینهٔ «۴» *(کتاب جامع)*

در گزینهٔ «۴»، پروین با استفاده از این مقدمه که «چشم خودش چند بار با استفاده از قطره‌ای خاص درمان شده است»، این حکم کلی را گرفته که «این قطره درمان فلان مشکل خاص است». در نتیجه از آنجایی که او از مقدمات جزئی نتیجهٔ کلی گرفته است، بنابراین استدلال او از نوع «استقرای تعمیمی» خواهد بود.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۷۵- گزینهٔ «۳» *(سالار صفایی)*

مبنای «استقرای تعمیمی» براساس «تخمین» بنا شده و دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از «استدلال‌های استقرایی قوی»، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحهٔ ۴۶)

۷۶- گزینهٔ «۳» *(جواد پاکدل)*

در یک استقرای تعمیمی با بررسی چند نمونهٔ آماری، حکم را به کل جامعهٔ آماری تعمیم و سرایت می‌دهیم. درست مانند شخصی که برای تعیین کیفیت یک خروار گردو، کشمش، خرما، جو، گندم و... یک مشت از آن را برمی‌دارد و بررسی می‌کند تا حکم کلی دربارهٔ کل جامعهٔ آماری (خروار) صادر کند. علاوه بر این، این ضرب‌المثل مصداقی از یک مغالطهٔ تعمیم شتاب‌زده نیز می‌باشد؛ زیرا تناسبی میان تعداد نمونهٔ آماری و جامعهٔ آماری وجود ندارد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۷۷- گزینهٔ «۳» *(جواد پاکدل)*

دربارهٔ استنتاج بهترین تبیین می‌توانیم بگوییم که گرچه نتیجهٔ این استدلال احتمالی است اما احتمال درست بودن آن بیشتر است. در استنتاج بهترین تبیین از میان چندین احتمال و رد احتمالات ضعیف‌تر سراغ بهترین احتمال و تبیین می‌رویم.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: در استنتاج بهترین تبیین احتمالات نادرست و ضعیف را کنار می‌گذاریم و بهترین احتمال را به‌عنوان تبیین درست‌تر معرفی می‌کنیم اما نمی‌توان ادعا کرد که تبیین باقی‌مانده قطعاً درست و یقینی است. هیچ استدلالی به‌جز استدلال قیاسی نتیجهٔ قطعی ندارد.

گزینهٔ «۲»: استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره کاربرد فراوانی دارد و همین‌طور در بررسی فرضیه‌های علمی نه رد آن‌ها.

گزینهٔ «۴»: در فرآیند استنتاج بهترین تبیین احتمالات موجود در ذهنمان را بررسی می‌کنیم و به بهترین تبیین خودمان در آن مسئله می‌رسیم نه تمام احتمالات ممکن. برای همین است که گاهی بهترین تبیین ما مطابق با واقع نمی‌باشد و غلط از آب درمی‌آید و گاهی آن تبیین درست اصلاً به ذهنمان خطور نمی‌کند.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۷۸- گزینهٔ «۴» *(مرضیه محمدی)*

از استنتاج بهترین تبیین در علم، برای بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود، نه رد یا اثبات نظریه‌های علمی. نظریه‌های علمی، مجموعه‌ای از قضایای کلی و عمومی به‌دست آمده از استقرای تعمیمی هستند که می‌توان با قیاس آن‌ها را اثبات و یا با مثال نقض آن‌ها را ابطال کرد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۷۹- گزینهٔ «۱» *(طهورا ره انجام)*

نکتهٔ ۱: قضایا براساس جزئی یا کلی بودن موضوعشان به «شخصیه و محصوره» تقسیم می‌شوند. در قضیهٔ «شخصیه» موضوع، مفهومی جزئی و در قضیهٔ «محصوره»، مفهومی کلی است که در صورت کلی بودن موضوع بر سر آن قضیه قیدی می‌آید که دامنهٔ مصادیق موضوع را معیّن می‌کند. این قید «سور» نام دارد که به دو صورت کلی و جزئی ذکر می‌شود و بیانگر کمیت قضیه است.

نکتهٔ ۲: گاهی از سورهایی غیر از «همه، هیچ و بعضی» استفاده می‌شود. مانند «اکثر، حتی یک نفر، اغلب، بیشتر و ...» که سورهایی غیراستاندارد هستند. همچنین گاهی نسبت یا رابطهٔ قضیهٔ ما به صورت «است و نیست» نیست بلکه باید با تغییراتی آن را به جملهٔ ربطی تبدیل کنیم. مانند مثال گزینهٔ «۴» که شکل استاندارد آن می‌شود: بعضی درختان میوه‌دهنده نیستند.

در نتیجه: قسمت اول گزینه‌های «۲ و ۴» غلط است و موضوع قضایای آورده‌شده در گزینه‌های «۲ و ۳» مفهومی جزئی است (در گزینهٔ «۳» به دلیل اسم خاص بودن و در گزینهٔ «۲» به دلیل آمدن با صفت اشاره) که باعث می‌شود قضیه شخصیه باشد.

(قضیهٔ حملی، صفحهٔ ۵۸)

۸۰- گزینهٔ «۴» *(سالار صفایی)*

برای اینکه فعل جمله بتواند نسبت عبارت باشد، باید حتماً از افعال اسنادی «است، بود، شد، گشت، گردید و...» باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: فعل جمله اسنادی نیست و نمی‌تواند فعل نسبت استاندارد باشد.

گزینهٔ «۲»: فعل «گشت» به ظاهر اسنادی است، اما به معنای «جست‌وجو کردن» است و اسنادی نیست.

گزینهٔ «۳»: «رفتم» فعل اسنادی نیست و نمی‌تواند نسبت استاندارد قضیه باشد.

(قضیهٔ حملی، صفحهٔ ۵۷)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

اقتصاد

۸۱- گزینهٔ «۲» *(سارا شریفی)*

الف) بازار عوامل تولید، در قبال دریافت منابع به خانوارها «درآمد» می‌دهد.

ب) خانوارها در ازای پولی که بابت «خرید» می‌دهند، از بازار محصولات، کالا و خدمات دریافت می‌کنند.

پ) با توجه به اینکه کالا و خدمات را دریافت و منابع را عرضه می‌کنند، بنابراین بیانگر رفتار «خانوارها» در اقتصاد است.

ت) بنگاه‌ها، «کالا و خدمات» تولیدی خود را به بازار محصولات ارائه می‌کنند.

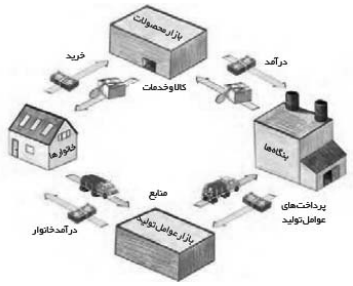

(بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۸۲- گزینهٔ «۳» *(علی صیدی)*

منحنی «عرضه» یک منحنی صعودی است و با قیمت رابطهٔ مستقیم دارد. طبق نمودار عرضه، با افزایش قیمت مقدار عرضه از هر کالا افزایش می‌یابد و بالعکس. در نقطهٔ N قیمت بیشتر شده و مقدار عرضه نیز افزایش یافته است.

(بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحهٔ ۵۰)

۸۳- گزینهٔ «۴» *(سپیده فتح‌الهی)*

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: افزایش کارگران خط تولید موجب افزایش منابع شده و از عوامل اثرگذار «عرضه» است.

گزینهٔ «۲»: ابداعات و اختراعات با کاهش هزینه‌های تولید، تأثیر مثبتی بر «عرضه» دارند.

گزینهٔ «۳»: افزایش قیمت مواد اولیه، موجب کاهش «عرضه» می‌شود.

گزینهٔ «۴»: میزان درآمد خانواده‌ها از عوامل اثرگذار بر مقدار «تقاضا» است.

بنابراین در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به عوامل اثرگذار بر عرضه اشاره شده اما گزینهٔ «۴» بیانگر عوامل اثرگذار بر مقدار تقاضا است.

نکته: کلید حل این سؤال این است که در گزینه‌های مربوط به عرضه، به کلمهٔ «تولید» اشاره شده است.

(بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۸۴- گزینهٔ «۲» *(علی صیدی)*

ـ دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد.

ـ مجموعهٔ گسترده‌ای از قوانین و مقرراتی که توسط دولت وضع و اجرا می‌شود، به منظور تسهیل و تشویق مبادلاتی است که به نفع خریداران و فروشندگان است، و از بروز شرایطی که به مبادلات آن‌ها آسیب می‌زند، جلوگیری می‌کند.

ـ حضور دولت و عملکرد قوی آن سبب می‌شود افراد به حقوق یکدیگر تعرض نکنند و مثلاً دارایی‌هایی را که متعلّق به آن‌ها نیست تصرف نکنند. در این حالت دولت به عنوان یک داور در میدان فعالیت‌های اقتصادی حضور دارد.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحهٔ ۵۷)

۸۵- گزینهٔ «۲» *(علی صیدی)*

به کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می‌تواند هم‌زمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفادهٔ آن محروم سازید، «کالای عمومی» گفته می‌شود. دولت، مسئول ارائهٔ کالاها و خدمات عمومی و سرمایه‌گذاری در این حوزه هم است.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحهٔ ۵۸)

۸۶- گزینهٔ «۴» *(سارا شریفی)*

= مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحلهٔ دوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در مرحلهٔ دوم

$= ۴۸۰,۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = ۴۸,۰۰۰$ واحد پولی

= میزان ارزش افزوده در مرحلهٔ سوم

ارزش محصول در مرحلهٔ دوم − ارزش محصول در مرحلهٔ سوم

$= ۵۴۰,۰۰۰ - ۴۸۰,۰۰۰ = ۶۰,۰۰۰$ واحد پولی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

= مالیات بر ارزش افزودهٔ خالص جمع‌آوری شده در مرحلهٔ سوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده × میزان ارزش افزوده در مرحلهٔ سوم

$= ۶۰,۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = ۶,۰۰۰$ واحد پولی

= مجموع مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده

= مالیات بر ارزش افزودهٔ جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحلهٔ آخر

نرخ مالیات بر ارزش افزوده×قیمت کالا در مرحلهٔ آخر

$= ۶۷۰,۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = ۶۷,۰۰۰$ واحد پولی

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحهٔ ۶۳)

۸۷- گزینهٔ «۳» *(علی صیدی)*

بررسی موارد نادرست:

ـ مالیات بر ارث، نوعی مالیات مستقیم است، اما مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد است.

ـ مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی چندمرحله‌ای است. مالیات بر مصرف چندمرحله‌ای نیست و وظیفهٔ قانونی پرداخت آن بر عهدهٔ تولیدکنندگان و فروشندگان است.

ـ مالیاتی که تابع سیاست‌های کلان اقتصادی است و گاهی برای حمایت از کالاها و صنایع داخلی دریافت می‌شود، عوارض گمرکی و خدماتی است که با نام تعرفه‌های گمرکی نیز شناخته می‌شود.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۸۸- گزینهٔ «۲» *(سپیده فتح‌الهی)*

اگر درآمد بودجه از هزینهٔ آن بیشتر باشد، با «مازاد بودجه» روبه‌رو هستیم و اگر هزینه‌ها از درآمد بیشتر باشد، «کسری بودجه» خواهیم داشت.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحهٔ ۶۵)

۸۹- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۳- نوبت دوم تیرماه)*

الف) ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای «ب» بیشتری تولید می‌کند (۱۵۴۰ واحد) در نتیجه در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد.

ب)

نام کشور / هزینهٔ فرصت	«الف» (واحد)	«ب» (واحد)	«ج» (واحد)
کنیا	۴۵۰	۵۴۰	۳۹۹

در کشور کنیا کالای «ج» با هزینهٔ فرصت کمتری در مقایسه با سایر کالاها تولید می‌شود، در نتیجه کنیا در تولید کالای «ج» مزیت نسبی دارد و باید منابع کمیاب خود را به تولید این کالا اختصاص دهد.

ج) آلمان در مقایسه با سایر کشورها کالای «الف» بیشتری تولید می‌کند (۹۷۰ واحد) در نتیجه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد.

ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای «ج» بیشتری تولید می‌کند (۱۲۳۵ واحد) در نتیجه در تولید کالای «ج» مزیت مطلق دارد.

بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از یک‌دیگر بگیرند.

آلمان باید کالای «الف» را در داخل تولید کند (و هم‌چنین مازاد کالای «الف» خود را به سایر کشورها صادر کند) و کالای «ج» مورد نیاز خود را از کشور ترکیه وارد کند.

(بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۹۰- گزینهٔ «۳» *(سارا شریفی)*

الف) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانهٔ برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی به خارج، در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود تأکید کنند.

ب) اگر کشوری «راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد و با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد»، به وضعیت استقلال اقتصادی و استحکام اقتصادی نزدیک می‌شود.

(تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفترچهٔ پاسخ

عمومی دهم

(رشتهٔ انسانی)

۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
زبان انگلیسی (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
جمع دروس عمومی	۴۰	ــــ	۴۰

طراحان

فارسی (۱)	سعید جعفری- فاطمه جمالی‌آرانی- مرتضی منشاری- الهام محمدی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی- محمد رضایی‌بقا- فردین سماقی- عباس سیدشبستری- یاسین ساعدی- مرتضی محسنی‌کبیر
زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری- مجتبی درخشان‌گرمی- محمدمهدی دغلاوی- عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری، فاطمه آزادی‌احمدآبادی	سحر محمدزاده	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازنین حاجیلو	محمدصدرا پنجه‌پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	ــــ	ــــ
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، هلیا حسینی‌نژاد	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۰۲۱

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینهٔ «۴» *(الهام محمدی)*

پلاس: جامه‌ای پشمینه و ستبر که درویشان پوشند./ تن‌جامه: لباس، پوشاک/ خورجینک: خورجین کوچک، کیسه‌ای که معمولاً از پشم درست می‌کنند و شامل دو جیب است.

با توجه به معنای واژگان، رابطهٔ «تن‌جامه و پلاس» را می‌توان، تناسب دانست اما «خورجینک» با آن‌ها تناسب ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: واژگان با هم تناسب دارند: قیّم: کیسه‌کش حمّام/ شوخ: چرک، آلودگی/ مسلخ: رخت‌کن گرمابه

گزینهٔ «۲»: واژگان با هم تناسب دارند: غارب: میان دو کتف/ سُم: قسمت انتهایی دست یا پای چهارپایان/ وقب: هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم.

گزینهٔ «۳»: واژگان با هم تناسب دارند: صورتگری: نقاشی/ بیرنگ: نمونه و طرحی که نقّاش به صورت کم‌رنگ یا نقطه‌چین بر کاغذ می‌آورد و سپس آن را کامل رنگ‌آمیزی می‌کند./ گرته‌ریختن: طراحی چیزی به کمک گَرده یا خاکهٔ زنگ یا زغال

(لغت، ترکیبی)

۱۰۲- گزینهٔ «۳» *(فاطمه جمالی‌آرانی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: معاش: زندگی، زیست، زندگانی‌کردن

گزینهٔ «۲»: بیغوله: کنج، گوشه‌ای دور از مردم

گزینهٔ «۴»: کاید: حیله‌گر

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۳- گزینهٔ «۱» *(الهام محمدی)*

واژهٔ «غرض» برای جای خالی جملهٔ «ب» مناسب است.

الف) خدای، تبارک و تَعالی، همهٔ بندگان خود را از عذاب قرض و دین فرج دهاد.

ب) غَرَض من دو چیز بود: یکی بی‌نوایی؛ ...

قَرض: وام، بدهی/ غَرَض: مقصود، هدف

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: عذرها . خواستند و این هر دو حال ... .

خواستن: طلبیدن، تقاضاکردن/ خاستن: بلند شدن

گزینهٔ «۳»: بُنشن: خوار و بار از قبیل نخود و لوبیا و عدس

خوار: اندک، حقیر/ خار: تیغ

گزینهٔ «۴»: مرا خنجر چو ابر زهربار است/ تو را غمزه چو تیر دل‌گذار است

«گذار» از مصدر (گذاردن): گذرنده، عبورکننده/ گذاردن: گذاشتن، نهادن، وضع‌کردن، عبورکردن، گذشتن، برپاداشتن، ترک‌کردن، رهاکردن

«گزار» از مصدر (گزاردن): اداکننده/ گزاردن: انجام دادن، اداکردن

(املا، ترکیبی)

۱۰۴- گزینهٔ «۱» *(مرتضی منشاری- اردبیل)*

عبارت صورت سؤال: دنیاوی: صفت/ لباسی: مفعول (چه چیزی را پوشیدیم؟ ← لباسی را (مفعول))

دل سودایی: صفت (به معنای «عاشق» است و صفت برای «دل» محسوب می‌شود.)

مرتب‌شدهٔ مصراع دوم: بوی گل و ریحان‌ها، من (م) را بی‌خویشتن می‌کرد: مفعول (جابه‌جایی ضمیر دارد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: آدمیت: مضاف‌الیه/ تسبیح‌گوی: مسند (مرغ: نهاد/ فعل «است» حذف شده است: اسنادی)

گزینهٔ «۳»: صورت زیبای ظاهر: صورت (هسته) زیبای (صفت) ظاهر (مضاف‌الیه)/ سیرت: مفعول

گزینهٔ «۴»: تسکین خلق: مضاف‌الیه/ جان [را] ندهند: مفعول

(دستور زبان فارسی، صفحهٔ ۶۲)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۰۵- گزینهٔ «۴» *(الهام محمدی)*

مصراع اول: سر و زر و دل و جانم: «واو» عطف (دو کلمه را به هم پیوند داده است.)

مصراع دوم: مهر و وفا: «واو» عطف (دو کلمه را به هم پیوند داده است.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: ارباب حاجتیم (= هستیم) و زبان سؤال نیست: «واو» ربط (دو جمله را به هم ربط داده است.)

گزینهٔ «۲»: مرغ، تسبیح‌گوی [باشد] و من خاموش [باشم]: «واو» ربط (دو جمله را به هم ربط داده است؛ در مصراع دوم، دو فعل «باشد» و «باشم» به قرینهٔ معنوی حذف شده‌اند)

گزینهٔ «۳»: می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها: «واو» ربط (دو جمله را به هم ربط داده است.)

(دستور زبان فارسی، صفحهٔ ۶۸)

۱۰۶- گزینهٔ «۱» *(فاطمه جمالی‌آرانی)*

در عبارت «الف»، واژگان «نثار و غبار» و در عبارت «د» واژگان «محجوب و معذور» سجع می‌سازند. در سایر عبارات سجع دیده نمی‌شود.

توجه: سجع را واژگانی که در پایان دو جمله قرار دارند، به‌وجود می‌آورند؛ بنابراین در قسمت «ج»، چون یک جمله داریم، سجع نداریم.

(آرایه‌های ادبی، صفحهٔ ۵۵)

۱۰۷- گزینهٔ «۲» *(سعید جعفری)*

معنای عبارت «خَلفِ صدق نیاکان هنرور خود بود.»: او جانشین راستین گذشتگان و پدران هنرمند خود بود.

مفهوم عبارت: «راه نیاکان خود را ادامه دادن»

(مفهوم، صفحهٔ ۶۶)

۱۰۸- گزینهٔ «۳» *(کتاب جامع)*

در این جمله دقت کنید: خبر که داد در این قصه، از حسن سیرت او داد، نه از حسن صورت او داد: در این قصه خبر از حسن و زیبایی اخلاق بود نه زیبایی صورت و ظاهر.

(مفهوم، صفحهٔ ۵۴)

۱۰۹- گزینهٔ «۲» *(الهام محمدی)*

به فروتنی اشاره نمی‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: ارباب حاجتیم: نیازمندیم (نیازمندی و احتیاج)

گزینهٔ «۳»: در حضرت کریم تمنّا چه حاجت است: در پیشگاه بزرگوار و بخشنده، نیاز به اظهار نیاز و بیانِ حاجت، نیست. چون کریم، بدون عرضِ حاجت، خود، بخشش و کرامت می‌کند (عدم نیاز به بیانِ حاجت)

گزینهٔ «۴»: زبان سؤال نیست: جرئت و قدرتِ بیانِ نیاز و عرضِ حاجت وجود ندارد. (جسارت و جرئت نداشتن)

(مفهوم، صفحهٔ ۵۰)

۱۱۰- گزینهٔ «۴» *(سعید جعفری)*

با توجه به بیت صورت سؤال، معنای آمده در گزینهٔ «۴»، درست است.

معنای بیت: «ای محبوب، گرد و غبار محل گذر تو را کجا می‌توان یافت تا حافظ آن را به یادگاری از باد صبا در نزد خود نگه دارد.»

(مفهوم، صفحهٔ ۴۹)

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- گزینهٔ «۲» *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

در آیات سوم و چهارم سورهٔ قیامت، خداوند خطاب به کسانی که به انکار معاد می‌پردازند، می‌فرماید: «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را (استخوان‌های درشت) را به حالت اول درمی‌آوریم؛ بلکه سرانگشتان (استخوان‌های ریز) آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده، مجدداً خلق می‌کنیم.» این آیه با توجه به خلق سرانگشتان (اثر انگشت) مؤیّد صفت قدرت الهی است و با توجه به کلید واژهٔ «مجدد» به آفرینش نخستین انسان از استدلال‌های مربوط به امکان معاد اشاره دارد.

(آیندهٔ روشن، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۱۲- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

یکی از دلایل اثبات امکان معاد، آفرینش نخستین انسان است. خداوند در قرآن می‌فرماید: «و برای ما مثلی زد، در حالی‌که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست.»

(آیندهٔ روشن، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۱۳- گزینهٔ «۲» *(فردین سماقی)*

با توجه به کلمهٔ «لعلّی: شاید» در عبارت «لعلی اعمل صالحاً: باشد که عمل صالح انجام دهم» مستفاد می‌گردد که بدکاران در ادعای خود مبنی بر بازگشت به دنیا برای جبران گذشته و انجام عمل صالح، ایمان قطعی ندارند.

(منزلگاه بعد، صفحهٔ ۶۳)

۱۱۴- گزینهٔ «۳» *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

در آیات ۱۰ تا ۱۲ سورهٔ مطفّفین می‌خوانیم: «وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان، همان‌ها که روز جزا را انکار می‌کنند. تنها کسی آن را انکار می‌کند که متجاوز و گناهکار است.»

و در آیهٔ ۹ سورهٔ فاطر که دربارهٔ نظام مرگ و زندگی در طبیعت است، می‌خوانیم: «خداست که بادها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند. سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم. زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است»

(آیندهٔ روشن، صفحه‌های ۵۴ و ۵۶)

۱۱۵- گزینهٔ «۴» *(عباس سیدشبستری)*

سخن‌گفتن‌های عالم برزخ، چه گفت‌وگوی فرشتگان با انسان، چه سخن گفتن پیامبر (ص) با کشته‌شدگان جنگ بدر، همه مربوط به وجود شعور و آگاهی در عالم برزخ است.

(منزلگاه بعد، صفحه‌های ۶۳، ۶۴ و ۶۶)

۱۱۶- گزینهٔ «۳» *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

با توجه به صفت حکیم بودن خداوند متعال، اگر بناست با این همه استعدادها و سرمایه‌های مختلفی که خداوند در وجود ما قرار داده است، خاک شویم و معادی هم نباشد، این سؤال مطرح می‌شود که دلیل آفریدن این استعدادها و سرمایه‌ها در درون انسان چه بوده است؟ آیا بر این اساس آفرینش انسان و جهان، بی‌هدف و عبث نخواهد بود؟ این موضوع را خداوند در آیهٔ ۱۱۵ مؤمنون به صورت استفهام انکاری پاسخ داده است: «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّما خَلَقْناكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنا لا تُرْجَعُونَ: آیا گمان کرده‌اید که شما را بیهوده آفریدیم و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟»

(آیندهٔ روشن، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۱۷- گزینهٔ «۴» *(فردین سماقی)*

با توجه به مفاد آیهٔ «حَتّى إِذا جاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صالِحًا فِيما تَرَكْتُ» انسان پس از مرگ به‌طور مستقیم وارد جهان آخرت نمی‌شود؛ بلکه وارد عالم برزخ می‌شود.

(منزلگاه بعد، صفحهٔ ۶۳)

۱۱۸- گزینهٔ «۴» *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

برخی آیات و روایات از شهادت اعضای بدن انسان یاد می‌کنند. بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می‌خورند تا شاید خود را از مهلکه نجات دهند. در این حال، خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جوارح آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن‌گفتن می‌کنند و علیه صاحب خود شهادت می‌دهند.

(واقعهٔ بزرگ، صفحهٔ ۷۵)

۱۱۹- گزینهٔ «۳» *(یاسین ساعدی)*

تشریح گزینهٔ نادرست:

در مرحلهٔ دوم قیامت است که وقایعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آمادهٔ دریافت پاداش و کیفر شوند.

(واقعهٔ بزرگ، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۲۰- گزینهٔ «۱» *(محسن بیاتی)*

موارد (الف) ـ (ب) به‌درستی ارتباط دارند.

بررسی نادرستی سایر موارد:

ج) نفخ صور دوم: زنده‌شدن همهٔ انسان‌ها

د) نفخ صور دوم: آماده‌شدن انسان‌ها جهت دریافت پاداش و کیفر

(واقعهٔ بزرگ، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

زبان انگلیسی (۱)

۱۲۱- گزینهٔ «۴» *(رحمت‌اله استیری)*

ترجمهٔ جمله: «داخل کابینت، تعدادی فنجان چای مصری کوچک زیبا وجود دارند که برای مناسبت‌های خاص استفاده می‌شوند.»

نکتهٔ مهم درسی:

صفتی که بیانگر نظر شخصی ما باشد، همواره در ابتدا قرار می‌گیرد؛ در نتیجه صفت "beautiful" به معنای «زیبا» باید در ابتدای جای خالی قرار بگیرد (رد گزینه‌های «۱ و ۲»). از سوی دیگر صفت بیانگر اندازه باید قبل از صفت ملّیت به‌کار رود (رد گزینهٔ «۳»).

(گرامر)

۱۲۲- گزینهٔ «۳» *(رحمت‌اله استیری)*

ترجمهٔ جمله: «روی زمین حیوانات زیادی وجود دارند که در معرض خطر انقراض هستند، اما فکر می‌کنم پانداها بیش از سایرین در معرض خطر انقراض هستند.»

نکتهٔ مهم درسی:

با توجه به وجود کلمهٔ "others" به معنای «سایرین» در جمله مشخص است که مقایسهٔ بین دو مورد (پانداها و سایر حیوانات) اتفاق می‌افتد. پس در جای خالی نیاز به صفت برتری داریم (رد گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»).

(گرامر)

۱۲۳- گزینهٔ «۳» *(مجتبی درخشان‌گرمی)*

ترجمهٔ جمله: «تاجایی‌که می‌دانیم نهنگ آبی بزرگ‌ترین حیوان در دریا است.»

نکتهٔ مهم درسی:

در صفت‌های تک‌بخشی که حرف یکی مانده به آخر آن‌ها صدادار است، هنگام اضافه‌کردن "er / est" حرف آخر تکرار می‌شود (رد گزینه‌های «۱ و ۲»). از طرف دیگر، با توجه به اینکه مقایسه‌ای بین دو چیز صورت نگرفته است نمی‌توانیم از صفت برتری استفاده کنیم (رد گزینهٔ «۴»).

(گرامر)

۱۲۴- گزینهٔ «۱» *(مجتبی درخشان‌گرمی)*

ترجمهٔ جمله: «افرادی که خون اهدا می‌کنند، نه تنها جان‌ها را نجات می‌دهند بلکه سلامت خود را نیز بهبود می‌بخشند.»

۱) اهدا کردن ۲) حمل کردن

۳) پمپاژ کردن ۴) جمع‌آوری کردن

(واژگان)

۱۲۵- گزینهٔ «۴» *(محمدمهدی رغلاوی)*

ترجمهٔ جمله: «آن حیوان بسیار خطرناک است، بنابراین بهتر است خیلی به آن نزدیک نشوید.»

۱) سخت ۲) تمیز و مرتب

۳) زشت ۴) خطرناک

(واژگان)

۱۲۶- گزینهٔ «۲» *(محمدمهدی رغلاوی)*

ترجمهٔ جمله: «نگهبان باغ وحش به گردشگر یاد داد که در صورت حملهٔ ببرها چگونه از خود در برابرشان دفاع کند.»

۱) خندیدن ۲) دفاع کردن

۳) اتفاق افتادن ۴) دور زدن، چرخیدن به دور چیزی

(واژگان)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ترجمهٔ متن درک مطلب:

در جنگل‌های بارانی جنوب‌شرقی و جنوب آسیا، پنج نوع مار وجود دارد که پرواز می‌کنند! بله، مارهای پرنده واقعی هستند. آن‌ها بدن خود را صاف می‌کنند و از سرعت سقوط آزاد برای حرکت در هوا از مکان‌های مرتفع به مکان‌های پایین‌تر استفاده می‌کنند. آن‌ها گاهی اوقات روی افراد فرود می‌آیند اما برای انسان ها خطرناک نیستند. در واقع، اگر شما یکی از غذاهای مورد علاقهٔ آن‌ها مانند مارمولک‌ها، پرندگان، خفاش‌ها و قورباغه‌ها نباشید، بی‌ضرر هستند.

طول مارهای پرنده به ۹۰ تا ۱۲۰ سانتی‌متر می‌رسد، اما مارهای کوچک‌تر پرنده‌های بهتری هستند. دانشمندان با استفاده از دوربین‌های ویدئویی برای مطالعهٔ مسیرهای پرواز یک مار پرنده دریافتند که در بهترین سفر خود می‌تواند در فاصلهٔ ۲۰ متری از درخت فرود بیاید.

دانشمندان دقیقاً نمی‌دانند مارهای پرنده چرا پرواز می‌کنند، اما احتمالاً آن‌ها این کار را برای فرار از شکارچیان، حرکت از درختی به درخت دیگر بدون نیاز به پایین آمدن به کف جنگل و احتمالاً حتی برای شکار انجام می‌دهند.

۱۲۷- گزینهٔ «۳» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«مار پرنده یک چیز واقعی است»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینهٔ «۳» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «از متن می‌توانیم بفهمیم که مارهای پرنده ... .»

«از مکان‌های پایین‌تر به مکان‌های بالاتر پرواز نمی‌کنند»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینهٔ «۴» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «طبق متن، انسان‌ها ... .»

«دقیقاً نمی‌دانند چرا مارهای پرنده پرواز می‌کنند»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینهٔ «۱» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «کلمهٔ "ones" که در پاراگراف «۲» زیر آن خط کشیده شده است، به "flying snakes" (مارهای پرنده) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۳۱- گزینهٔ «۳» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «فکر می‌کنم مهم‌ترین درسی که از شما یاد گرفته‌ام این است که همیشه بیشترین تلاشم را کنم، حتی زمانی که به‌نظر می‌رسد اوضاع خارج از کنترل من است.»

نکتهٔ مهم درسی:

با توجه به معنای جمله و این‌که مقایسه‌ای بین دو مورد اتفاق نیفتاده است، در جای خالی نمی‌توانیم از صفت برتری یا تساوی استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱ و ۲»). در گزینهٔ «۴» صفت عالی بدون "the" آمده که اشتباه است.

(گرامر)

۱۳۲- گزینهٔ «۱» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «دانشمندان در حال مطالعهٔ یک سیارهٔ سنگی آبی بزرگ و عجیب هستند که هفت حلقه در اطراف خود دارد.»

نکتهٔ مهم درسی:

صفتی که بیانگر نظر شخصی است، در ابتدا قرار می‌گیرد؛ در نتیجه صفت "strange" به معنای «عجیب» باید در ابتدای جای خالی قرار بگیرد (رد سایر گزینه‌ها). ترتیب صحیح صفات در زبان انگلیسی از راست به چپ به‌صورت زیر است:

کیفیت (نظر شخصی) + اندازه + سن + رنگ + ملیت + جنس

(گرامر)

۱۳۳- گزینهٔ «۲» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «برخی از حیوانات در روز می‌خوابند و شب برای غذا شکار می‌کنند که زمان بهتری برای شکار غذا از روز است.»

نکتهٔ مهم درسی:

با توجه به وجود کلمهٔ "than" در جمله مشخص است که مقایسه بین دو مورد (شب و روز) اتفاق افتاده است. پس در جای خالی نیاز به صفت برتری داریم (رد سایر گزینه‌ها).

(گرامر)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۳۴- گزینهٔ «۴» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «این واقعیت که او فقط در عرض چند ماه نواختن گیتار را آموخت، دوستانش را شگفت‌زده کرد.»

۱) سلول ۲) حلقه

۳) قطره ۴) واقعیت

(واژگان)

۱۳۵- گزینهٔ «۱» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «دریافت خواب کافی در هر شب برای سالم و پرانرژی ماندن در طول روز بسیار مهم است.»

۱) سالم ۲) مؤدب

۳) مفید ۴) خوشمزه

(واژگان)

۱۳۶- گزینهٔ «۲» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «او قصد دارد تابستان آینده برای دیدن اقوامش که در آلمان زندگی می‌کنند به خارج از کشور برود.»

۱) بالایِ ۲) خارج

۳) دیر ۴) نزدیک

نکتهٔ مهم درسی:

به ترکیب واژگانی "to go obroad" به معنای «به خارج از کشور رفتن» دقت کنید.

(واژگان)

ترجمهٔ متن درک مطلب:

رودخانه‌ها نقش بسیار مهمی را در زندگی انسان بازی می‌کنند. بیشتر آب آشامیدنی ما از رودخانه‌ها تأمین می‌شود. علاوه بر این، رودخانه‌ها چیزی بیش از آب فراهم می‌کنند. آن‌ها به ما در کشت غذا کمک می‌کنند. تا ۱۲۰۰۰ سال پیش، انسان‌ها کوچ‌نشین بودند، یعنی از جایی به جایی دیگر سفر می‌کردند، حیوانات را شکار می‌کردند و گیاهان را جمع‌آوری می‌کردند. بااین‌حال، رابطهٔ آن‌ها با رودخانه‌ها روش زندگی آن‌ها را تغییر داد.

در سرزمین‌های حاشیهٔ رودخانهٔ بین‌النهرین، مصر، هند و چین، مردم باستان شروع به کشاورزی و کشت محصولات کردند. وقتی غذای کافی تولید کردند و دیگر نیازی به سفر برای یافتن آن نداشتند، شروع به ساختن خانه‌ها کردند. آن‌ها اولین شهرها را در بین‌النهرین، بین رودهای دجله و فرات و همچنین در کنار رود نیل در مصر برپا کردند. طغیان این رودخانه‌ها می‌توانست هر چیزی در نزدیکی آن‌ها را از بین ببرد. بنابراین، مردم باستان باید مراقب می‌بودند زیرا خانه‌های آن‌ها نزدیک به رودخانه‌ها بود.

۱۳۷- گزینهٔ «۲» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «متن عمدتاً در مورد ... است.»

«این‌که رودخانه‌ها چگونه زندگی انسان را تغییر دادند»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینهٔ «۲» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «کدام‌یک از موارد زیر با توجه به متن، صحیح است؟»

«انسان‌ها قبل از اینکه شروع به کاشت غذا کنند، کوچ‌نشین بودند.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینهٔ «۴» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «از متن می‌توانیم بفهمیم که ... .»

«اولین شهرها نزدیک به رودخانه‌ها ساخته شدند»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینهٔ «۳» *(عقیل محمدی‌روش)*

ترجمهٔ جمله: «کلمهٔ "established" (بنا نهادن) که در پاراگراف «۲» زیر آن خط کشیده شده است، نزدیک‌ترین معنی را به "created" (به‌وجود آوردن) دارد.»

(درک مطلب)

برنامهٔ راهبردی **اختصاصی سال دهم انسانی نیم‌سال دوم ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳**

پروژه	تاریخ آزمون	منطق پیشروی آزمون	ریاضی و آمار ۱	علوم و فنون ادبی ۱	جامعه‌شناسی ۱	عربی، زبان قرآن ۱	تاریخ ۱	جغرافیای ایران	منطق	اقتصاد
۵ آغاز نیم‌سال دوم	۱۲ بهمن	$\frac{2}{8}$ نیم‌سال اول $\frac{1}{8}$ نیم‌سال دوم ۳ ۳ ۴	**تابع** ضابطهٔ جبری تابع، نمودار تابع خطی، نمودار تابع درجهٔ ۲ صفحهٔ ۵۰ تا ۷۰	**کارگاه تحلیل فصل ۲** **سبک و سبک‌شناسی** (سبک خراسانی) صفحهٔ ۵۶ تا ۶۶	**ارزیابی جهان‌های اجتماعی، هویت، بازتولید هویت اجتماعی** صفحهٔ ۵۵ تا ۸۵	التّعایش السّلمی هذا خلق الله (تا پایان اِختبر نفسک) صفحهٔ ۵۱ تا ۷۳	**مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، سپیده‌دم تمدن ایرانی، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان** صفحهٔ ۶۲ تا ۸۹	**آب و هوای ایران** **منابع آب ایران** صفحهٔ ۳۴ تا ۶۲	**اقسام استدلال استقرایی** **قضیهٔ حملی** **احکام قضایا** (تا پایان تداخل) صفحهٔ ۴۱ تا ۶۷	**نقش دولت در اقتصاد چیست؟** **تجارت بین‌الملل** **رکود، بیکاری و فقر** صفحهٔ ۵۵ تا ۹۱
	۲۶ بهمن	$\frac{2}{8}$ نیم‌سال دوم ۵ ۵	**تابع** نمودار تابع درجهٔ ۲ **کار با داده‌های آماری** گردآوری داده‌ها صفحهٔ ۶۳ تا ۸۴	**سبک و سبک‌شناسی** (سبک خراسانی)، **وزن شعر فارسی** صفحهٔ ۶۰ تا ۷۲	**بازتولید هویت اجتماعی، تغییرات هویت اجتماعی** صفحهٔ ۷۹ تا ۹۲	هذا خلق الله صفحهٔ ۶۷ تا ۸۰	**از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان** صفحهٔ ۸۰ تا ۹۸	**منابع آب ایران** **ویژگی‌های جمعیت ایران** صفحهٔ ۴۷ تا ۷۶	**احکام قضایا** صفحهٔ ۶۲ تا ۷۱	**رکود، بیکاری و فقر** **تورم و کاهش قدرت خرید** صفحهٔ ۸۲ تا ۱۰۴
	۱۰ اسفند	$\frac{2}{8}$ نیم‌سال دوم ۴ ۶	**کار با داده‌های آماری** گردآوری داده‌ها، معیارهای گرایش به مرکز صفحهٔ ۷۱ تا ۸۸	**وزن شعر فارسی، موازنه و ترصیع** + کارگاه تحلیل فصل ۳ صفحهٔ ۶۷ تا ۷۸	**تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی** (علل درونی) صفحهٔ ۸۶ تا ۹۹	هذا خلق الله (حوار تا پایان درس) المعالم الخلّابة (تا پایان اِختبر نفسک) صفحهٔ ۷۴ تا ۸۸	**اشکانیان و ساسانیان، آیین کشورداری** صفحهٔ ۹۰ تا ۱۰۸	**ویژگی‌های جمعیت ایران** **تقسیمات کشوری ایران** صفحهٔ ۶۴ تا ۸۲	**احکام قضایا** (از عکس مستوی تا پایان درس) **قیاس اقترانی** (تا پایان دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول) صفحهٔ ۶۷ تا ۷۷	**تورم و کاهش قدرت خرید** **مقاوم‌سازی اقتصاد** صفحهٔ ۹۲ تا ۱۱۵
۶ دوران طلایی نوروز	۲۴ اسفند	$\frac{4}{8}$ نیم‌سال دوم ۳ ۳ ۲ ۲	**تابع** نمودار تابع درجهٔ ۲ **کار با داده‌های آماری** گردآوری داده‌ها، معیارهای گرایش به مرکز، معیارهای پراکندگی تا پایان فعالیت صفحهٔ ۹۲ صفحهٔ ۶۳ تا ۹۲	**سبک و سبک‌شناسی** (سبک خراسانی)، **وزن شعر فارسی، موازنه و ترصیع** + کارگاه تحلیل فصل ۳، **زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن** صفحهٔ ۶۰ تا ۸۷	**بازتولید هویت اجتماعی، تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی** (علل درونی و بیرونی) صفحهٔ ۷۹ تا ۱۰۷	هذا خلق الله المعالم الخلّابة صفحهٔ ۶۷ تا ۹۲	**از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان، آیین کشورداری، جامعه و خانواده** صفحهٔ ۸۰ تا ۱۱۷	**منابع آب ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، تقسیمات کشوری ایران، سکونتگاه‌های ایران** (تا پایان انواع سکونتگاه) صفحهٔ ۴۷ تا ۸۷	**احکام قضایا** **قیاس اقترانی** صفحهٔ ۶۲ تا ۸۲	**رکود، بیکاری و فقر** **تورم و کاهش قدرت خرید** **مقاوم‌سازی اقتصاد** **رشد و پیشرفت اقتصادی** صفحهٔ ۸۲ تا ۱۲۸
	۷ فروردین	**جمع‌بندی مباحث نیم‌سال اول** ۳ ۲ ۲ ۱ ۱ ۱	**کل مباحث نیم‌سال اول** کل فصل ۱ و فصل ۲ (تا پایان درس ۳) صفحهٔ ۹ تا ۶۲	**کل مباحث نیم‌سال اول** کل فصل ۱ و ۲ صفحهٔ ۱۲ تا ۵۸	**کل مباحث نیم‌سال اول** درس ۱ تا پایان درس ۸ صفحهٔ ۳ تا ۷۸	**کل مباحث نیم‌سال اول** درس ۱ تا پایان درس ۴ صفحهٔ ۱ تا ۶۶	**کل مباحث نیم‌سال اول** درس ۱ تا پایان درس ۸ صفحهٔ ۲ تا ۷۹	**کل مباحث نیم‌سال اول** درس ۱ تا پایان درس ۵ صفحهٔ ۲ تا ۴۶	**کل مباحث نیم‌سال اول** درس ۱ تا پایان درس ۶ صفحهٔ ۱ تا ۶۱	**کل مباحث نیم‌سال اول** کل فصل ۱ و ۲ صفحهٔ ۲ تا ۸۰
	۱۵ فروردین	**جمع‌بندی مباحث نیم‌سال دوم** ۳ ۳ ۲ ۲	**تابع** نمودار تابع درجهٔ ۲ **کار با داده‌های آماری** گردآوری داده‌ها، معیارهای گرایش به مرکز، معیارهای پراکندگی تا پایان فعالیت صفحهٔ ۹۲ صفحهٔ ۶۳ تا ۹۲	**سبک و سبک‌شناسی** (سبک خراسانی)، **وزن شعر فارسی، موازنه و ترصیع** + کارگاه تحلیل فصل ۳، **زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن** صفحهٔ ۶۰ تا ۸۷	**بازتولید هویت اجتماعی، تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی** (علل درونی و بیرونی) صفحهٔ ۷۹ تا ۱۰۷	هذا خلق الله المعالم الخلّابة صفحهٔ ۶۷ تا ۹۲	**از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان، آیین کشورداری، جامعه و خانواده** صفحهٔ ۸۰ تا ۱۱۷	**منابع آب ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، تقسیمات کشوری ایران، سکونتگاه‌های ایران** (تا پایان انواع سکونتگاه) صفحهٔ ۴۷ تا ۸۷	**احکام قضایا** **قیاس اقترانی** صفحهٔ ۶۲ تا ۸۲	**رکود، بیکاری و فقر** **تورم و کاهش قدرت خرید** **مقاوم‌سازی اقتصاد** **رشد و پیشرفت اقتصادی** صفحهٔ ۸۲ تا ۱۲۸
۷ پایان نیم‌سال دوم	۲۹ فروردین	$\frac{2}{8}$ نیم‌سال دوم ۴ ۶	**کار با داده‌های آماری** معیارهای پراکندگی از صفحهٔ ۹۳ تا پایان درس **نمایش داده‌ها** نمودارهای یک متغیره صفحهٔ ۹۳ تا ۱۰۹	**قافیه** **جناس و انواع آن** صفحهٔ ۸۸ تا ۱۰۱	**هویت ایرانی ۱** **هویت ایرانی ۲** **هویت ایرانی ۳** صفحهٔ ۱۰۸ تا ۱۳۱	صناعة النّقط صفحهٔ ۹۳ تا ۱۰۴	**اقتصاد و معیشت** **دین و اعتقادات** صفحهٔ ۱۱۸ تا ۱۳۵	**سکونتگاه‌های ایران** (از شکل سکونتگاه‌ها تا پایان درس) **توان‌های اقتصادی ایران** (تا پایان دامداری) صفحهٔ ۸۷ تا ۹۸	**قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی** صفحهٔ ۸۳ تا ۹۶	**بودجه‌بندی** صفحهٔ ۱۳۰ تا ۱۳۹
	۵ اردیبهشت	$\frac{3}{8}$ نیم‌سال دوم ۳ ۴ ۳	**کار با داده‌های آماری** معیارهای پراکندگی از صفحهٔ ۹۳ تا پایان درس **نمایش داده‌ها** نمودارهای یک متغیره، نمودارهای چند متغیره تا پایان نمودار حبابی صفحهٔ ۹۳ تا ۱۱۲	**قافیه** **جناس و انواع آن** + کارگاه تحلیل فصل ۴ صفحهٔ ۸۸ تا ۱۰۶	**هویت ایرانی ۱** **هویت ایرانی ۲** **هویت ایرانی ۳** **هویت ایرانی ۴** صفحهٔ ۱۰۸ تا ۱۴۲	صناعة النّقط یا من فی البحار عجائبه (تا پایان اِعلموا) صفحهٔ ۹۳ تا ۱۱۱	**اقتصاد و معیشت، دین و اعتقادات، زبان، علم و آموزش** صفحهٔ ۱۱۸ تا ۱۴۲	**سکونتگاه‌های ایران** (از شکل سکونتگاه‌ها تا پایان درس) **توان‌های اقتصادی ایران** صفحهٔ ۸۷ تا ۱۰۶	**قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی** **سنجشگری در تفکر** صفحهٔ ۸۳ تا ۱۱۳	**بودجه‌بندی** **تصمیم‌گیری در مخارج** صفحهٔ ۱۳۰ تا ۱۴۹
	۲۶ اردیبهشت	**جمع‌بندی مباحث نیم‌سال دوم** ۴ ۲ ۱ ۱ ۱ ۱	**کل مباحث نیم‌سال دوم** فصل ۲ (درس ۴) کل فصل ۳ و ۴	**کل مباحث نیم‌سال دوم** کل فصل ۳ و ۴	**کل مباحث نیم‌سال دوم** درس ۹ تا پایان درس ۱۶	**کل مباحث نیم‌سال دوم** درس ۵ تا پایان درس ۸	**کل مباحث نیم‌سال دوم** درس ۹ تا پایان درس ۱۶	**کل مباحث نیم‌سال دوم** درس ۶ تا پایان درس ۱۰	**کل مباحث نیم‌سال دوم** درس ۷ تا پایان درس ۱۰	**کل مباحث نیم‌سال دوم** درس ۸ تا پایان درس ۱۴

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

کنکور ۱۴۰۳

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

www.kanoon.ir

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

۲۹ نفر از ۳۰ نفر برتر کشور

هرکدام چندسال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

۱ کشور

صبا معصوم‌نیا (بندرعباس)

۴ سال (۱۸۰ آزمون)

۲ کشور

پرهام راسخ (تهران)

۳ سال (۶۴ آزمون)

۳ کشور

سجاد لطفی (مشهد)

۳ سال (۳۰۰ آزمون)

۴ کشور

امیرمحمد درستی (ارومیه)

۴ سال (۱۶۳ آزمون)

۵ کشور

احسان نعیمی‌خواه (نیشابور)

۲ سال (۵۳ آزمون)

۶ کشور

آرتا قلعه‌باغی (رشت)

۵ سال (۱۰۲ آزمون)

۷ کشور

علی خلیلی (ساری)

۴ سال (۱۲۱ آزمون)

۸ کشور

علی نجفی (تبریز)

۵ سال (۱۶۳ آزمون)

۹ کشور

محمدامین دولت‌آبادی (سبزوار)

۶ سال (۱۴۰ آزمون)

۱۰ کشور

محمدنیما مهربانی (همدان)

۵ سال (۱۰۰ آزمون)

انسانی

۱ کشور

علی‌اکبر قنادیزدی (تهران)

۲ سال (۲۰ آزمون)

۲ کشور

ساغر اسفهبدی (مشهد)

۱ سال (۲۴ آزمون)

۳ کشور

مهرزاد مشایخی (تهران)

۵ سال (۸۶ آزمون)

۴ کشور

سیدعارف خبیری (بیرجند)

۳ سال (۱۱۴ آزمون)

۵ کشور

فاطمه فاطمی مفرد (تهران)

۱ سال (۱۳ آزمون)

۶ کشور

مهدی فروتن (تهران)

۲ سال (۲۷ آزمون)

۷ کشور

جواد جلیلیان (کرمانشاه)

۳ سال (۱۶۰ آزمون)

۸ کشور

محمدمهدی اسلامی (یزد)

۱ سال (۲۴ آزمون)

۹ کشور

سیدحسام‌الدین هاشمی (تهران)

۴ آزمون برنامه‌ای

۱۰ کشور

نسترن گل‌آقائی (اصفهان)

۱ سال (۱۴ آزمون)

ریاضی

۱ کشور

امیرحسین سلیمانی (تبریز)

۵ سال (۱۲۸ آزمون)

۲ کشور

امیرمحمد محقق (تهران)

۲ سال (۱۳ آزمون)

۳ کشور

احسان رضوی (تهران)

۳ سال (۲۲ آزمون)

۴ کشور

فرزاد حلاج‌مقدم (فردوس)

۱ سال (۳۲ آزمون)

۵ کشور

مهدی ابوطالبی (یزد)

۱ سال (۲۴ آزمون)

۷ کشور

علی فتحی (قزوین)

۳ سال (۴۲ آزمون)

۸ کشور

رضا گل‌بهار (تبریز)

۵ سال (۸۰ آزمون)

۹ کشور

اشکان میرزائی (مشهد)

۱ سال (۲۱ آزمون)

۱۰ کشور

محمدسجاد حسنی (تهران)

۷ آزمون برنامه‌ای

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دورهٔ دوم)

۲۱ دی

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستار مستندسازی	سیدمحمّدرضا مهدوی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

استعدادتحلیلی

۲۵۱- گزینهٔ «۲» *(حمید اصفهانی)*

نام کشورهای «مراکش» و «مصر» مدّنظر است.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینهٔ «۱» *(حمید اصفهانی)*

حروف عبارت: د ر ک م ت ن

حروف به‌ترتیب: ت د ر ک م ن

معلوم است که فقط حرف «ن» جابه‌جا نشده است.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینهٔ «۳» *(حمید اصفهانی)*

عناد با نیما در متن، یه معنای دشمنی با اوست: صاحبان اندیشه‌های واپسگرا و عوام به مخالفت با آنها پرداختند و افرادی چون نیما و جمالزاده مورد تکفیر و طرد عده‌ای قرار گرفتند که البتّه عناد «دشمنی» با نیما از همه بیشتر بود.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینهٔ «۱» *(حمید اصفهانی)*

املای «برخاسته» به همین شکل درست است.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینهٔ «۳» *(حمید اصفهانی)*

بیان گزینهٔ «۳» در انتهای بند نخست هست:

انقلاب نیز مانند همهٔ جریانات تاریخی و سیاسی با اندکی فاصله بر ادبیات اثر گذاشت. این فاصله‌ی ۱۵ ساله برای تأثیر واقعه‌ای سیاسی در ادبیات و هنر زمانی بسیار کوتاه بود و نشان‌دهنده‌ی این مسئله است که حرکت و جنبش مردمی برخاسته از درون و خواست مردم بود.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینهٔ «۴» *(حمید اصفهانی)*

رمان تهران مخوف پس از انقلاب مشروطه نوشته شده است، پس بیان گزینهٔ «۴» نادرست است. به دیگر عبارت‌ها در متن به‌وضوح اشاره شده است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینهٔ «۴» *(حمید اصفهانی)*

در متن می‌خوانیم «تنها نوآوری نیما در افسانه از نظر ساختار، حذف قافیه از مصراع سوم چهارپاره بود.» این موضوع در گزینهٔ پاسخ نیست، در این گزینه از نظر ساختار، شباهتی با چهارپاره دیده نمی‌شود.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینهٔ «۲» *(فرزاد شیرمحمدلی)*

می‌دانیم حیوان لندن موش است و رنگِ پکن زرد نیست. پس شهری که حیوان آن فیل و رنگ آن زرد باشد، نه لندن و نه پکن، بلکه توکیو یا برلین است. عددِ برلین ۱۲ است و عددِ توکیو عددی دورقمی که تنها عددِ دورقمیِ باقی‌مانده ۱۸ است. پس عددِ این فیل زرد قطعاً دورقمی است.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۵۹- گزینهٔ «۱» *(فرزاد شیرمحمدلی)*

طبق پاسخ سؤالِ قبل، اگر عددِ اسب ۵ باشد، قطعاً متعلّق به پکن است. چرا که توکیو و برلین عددهای ۱۲ و ۱۸ دارند و حیوانِ لندن موش است. حال عددِ لندن قطعاً ۳ است. پس عدد موش ۳ است.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۰- گزینهٔ «۱» *(فرزاد شیرمحمدلی)*

ترتیب الفبایی شهرها و حیوان‌ها:

برلین	پکن	توکیو	لندن
اسب	خرس	فیل	موش

حال که خرس متعلق به پکن است، قطعاً رنگ آن زرد نیست.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۱- گزینهٔ «۲» *(فرزاد شیرمحمدلی)*

همهٔ اطلاعات را در جدول زیر می‌بینیم:

نام شهر	حیوان	عدد	احتمالِ رنگ
برلین	اسب	۳ یا ۵	همهٔ رنگ‌ها
پکن	خرس	۳ یا ۵	همه رنگی به جز زرد
توکیو	فیل	۱۸	همهٔ رنگ‌ها
لندن	موش	۱۲	همهٔ رنگ‌ها

عددها ۲ حالت دارند. برای رنگ‌ها نیز $۳\times۳\times۲=۱۸$ حالت هست.

پس در کل $\frac{۱}{۳۶}=\frac{۱}{۲\times۱۸}$ احتمال هست که حدس‌زنندهٔ صورت سؤال، همه چیز را کاملاً درست حدس زده باشد.

(هوش منطقی و ریاضی)

---

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶۲- گزینهٔ «۳» (حمید کنجی)

اگر شعاع دایره را عددِ r فرض کنیم، نصف ضلع مربع درونی $\frac{r}{\sqrt{۲}}$ خواهد بود:

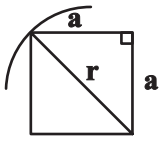

$$a^۲+a^۲=r^۲ \Rightarrow r=a\sqrt{۲} \Rightarrow a=\frac{r}{\sqrt{۲}}$$

و از مساحت بین مربع و دایره، $\frac{۱}{۴}$ رنگی است.

مساحت دایره نیز $\pi r^۲$ و مساحت مربع $(\frac{۲r}{\sqrt{۲}})^۲=\frac{۴r^۲}{۲}=۲r^۲$ است.

پس کسر خواسته شده چنین است: $\frac{(\pi r^۲-۲r^۲)\times\frac{۱}{۴}}{\pi r^۲}=\frac{(\pi-۲)}{۴\pi}$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۳- گزینهٔ «۴» (فاطمه راسخ)

می‌دانیم عددهای مدّنظر، ۲، ۳ و ۴ است. حاصل $۲\times۳=۶$، $۲\times۴=۸$ و $۳\times۴=۱۲$ عددی زوج است. پس دادهٔ «الف» کمکی به ما نمی‌کند.

همچنین اگر $\triangle ?$ از $\boxed{?}$ کوچک‌تر باشد، حاصل $\triangle ? - \boxed{?}$ عددی منفی است و این موضوع نیز به ازای $\boxed{?}=۳$، $\triangle ?=۲$، $\boxed{?}=۴$، $\triangle ?=۲$ و $\boxed{?}=۴$ و $\triangle ?=۳$ رخ می‌دهد. پس دادهٔ «ب» نیز به تنهایی کافی نیست.

با هر دو داده نیز به جواب نمی‌رسیم. مثلاً $\triangle ?=۲$ و $\boxed{?}=۳$ و نیز $\triangle ?=۲$ و $\boxed{?}=۴$ با هر دو داده سازگار است.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۴- گزینهٔ «۲» (حمید کنجی)

عددهایی که مربع کاملند:

$$۴=۲\times۲ \quad , \quad ۹=۳\times۳ \quad , \quad ۱۲۱=۱۱\times۱۱$$

عددهایی که مکعب کاملند:

$$۸=۲\times۲\times۲ \quad , \quad ۲۱۶=۶\times۶\times۶ \quad , \quad ۱۰۰۰=۱۰\times۱۰\times۱۰$$

عددهایی که هم مربع کاملند و هم مکعب کاملند:

$$۱=۱\times۱=۱\times۱\times۱ \quad , \quad ۶۴=۸\times۸=۴\times۴\times۴$$

$$۷۲۹=۲۷\times۲۷=۹\times۹\times۹$$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۵- گزینهٔ «۲» (فرزاد شیرمحمدلی)

$$(۹-۷)\times۲=۴$$

$$(۸-۳)\times۴=۲۰$$

$$(۱۰-۱)\times۳=۲۷$$

$$(۶-۲)\times?=۸ \Rightarrow ?=۸\div۴=۲$$

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۶- گزینهٔ «۱» (حمید کنجی)

شکل صورت سؤال با ۱۸۰ درجه چرخش به شکل گزینهٔ «۱» تبدیل می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینهٔ «۴» (فاطمه راسخ)

شکل مدّنظر:

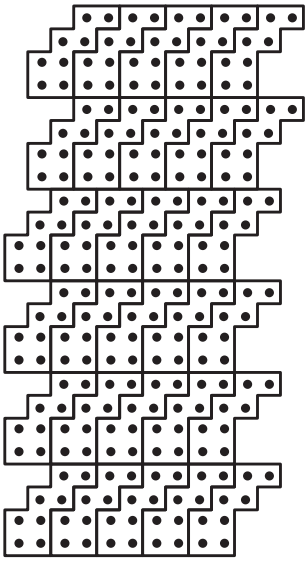

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینهٔ «۳» (فاطه راسخ)

تعداد قسمت‌های رنگی، الگوی عددهای اول دارند:

$$۲,۳,۵,۷,? \rightarrow ?=۱۱$$

(هوش غیرکلامی)

---

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶۹- گزینهٔ «۴» *(فاطمه راسخ)*

در الگوی صورت سؤال، طرحی در قسمت‌های «الف»، «ب» و «ج» و در نتیجه «د» در حرکت است. طرح بین قسمت‌های (۱) و (۲) در تغییر و طرح دیگر در شماره‌های ۱، ۲، ۳ و ۴ به این شکل در حرکت است:

شکل ۱	شکل ۲	شکل ۳	شکل ۴
۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳

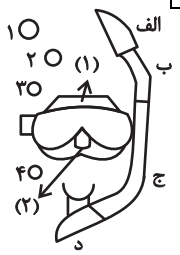

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینهٔ «۳» *(فرزاد شیرمحمدلی)*

ناظرِ پشتِ جسم، تصاویر را قرینه می‌بیند. همچنین جلوترین جسم از دید ما، عقب‌ترین جسم از دیدِ اوست و بر عکس.

(هوش غیرکلامی)
